SOPHOCLIS
ANTIGONE.

Interprete Thoma VVatsono *F. V.*
studioso.

Huic adduntur pompæ quædam, ex singulis Tragœdiæ actis deriuatæ; & post eas, totidem themata sententijs refertissima; eodem THOMA WATSONO Authore.

LONDINI
Excudebat Iohannes VVolfius,
1581.

Ergò tantilli non aſpernare clientis,
Quod tua iàm virtus ſola popoſcit, opus.
Fabula trita, olim murem feciſſe, Leoni
Quod ſatis acceptum, quodq; ſalûbre fuit.
Quàmuis indignus, quàmuis ignotus adeſſet,
Sumpſit ab infirmo paupere Pyrrhus aquam.
Sic mihi ſit facilis cultura potentis amici,
Sim licèt ignotus, nec meruiſſe queam.
Velle meum pro poſſe datur, pro munere carmen,
Et cupit Antigone charior eſſe tibi.
Charior eſſe tibi ſperat, quàm chara Creonti,
Quàm fuerit patrio vel peramata ſolo.
Iamq; reuiuiſcens, & Muſis ducta Latinis
Hûc venit, & Thœbis ampliùs eſſe timet.
Mira tibi referet, ſi vis miracula noſſe:
Atq; pium faceret, nî pius antè fores.
Illicitam legem tumidis mordebit ſambis;
Faſcibus impauido præferet ore Deos;
Tum quid ſit pulchrum, quid turpe, quid vtile, quid non,
Dicet: & imperij quàm ſit amarus amor;
Quàm noceat veri monitus contemnere vatis:
Quàm vertat celerem Sors maleſana rotam;
Principis & placitum quàm pendula turba ſequatur,
Et quanti faciant cætera membra caput.
Hæc, & plura tuis planè præfiget ocellis
Antigone, ſtudio docta docere meo.
Viue, vale Generoſe Comes: quot ſæcula cernus
: Viuit, tot fœlix ſæcula viue: vale.

Veſtri honoris obſeruantiſsimus,
Thomas Watſonus Londinenſis.

VERSVS ALIQVOT DESCRIPTI
Ex Epistola Quadam Ad Tho: *Watsonum data, dum esset Lutetiæ, vt varia sua poemata in lucem exponeret.*

SI nostræ tecum preculæ Watsone, valerent,
Non tua tot chartis scrinia plena forent;
Sub prælo tua Musa foret, lucemq; viderent
Iudice quæ Phæbo candida metra facis.
Atq; ego si quicquàm sapio, nouiq; Helicona,
Carminis ille tui est ex Helicone liquor.
Classica siuè canis, teneros seù dicis amores,
Mars tumido, tenui carmine gestit amor.
Thuscanus Petrarcha tuo stat carmine diues:
Mundo vtinam fieret notior ille labor.
Plebs ignara licèt Phæbeæ frondis honores
Negligat, & quicquid clarius esse potest:
Tu tamèn a doctis doctus dicêre Poëta,
Inq; suo precio nobile carmen erit.
Præsertim Antigonen vel Zoilus ipse probabit,
Ad prælum duci si paciaris opus.
Ergò tuum celebris portet super æthera nomen
Fama, nec in tenebris amplius esse sinat.
Nàm licèt es iuuenis, tamen haùd iuuenilia pangis,
Et vena polles, ingenioq; bono.
Ah pudet vlteriùs iuuenem laudare senili
Carmine, quòd nostro carmine maior eas.
Eià age; percolito dulces ante omnia Musas:
vtilis ille labor, dulcis & ille labor.
Sed Venus irata est, dum celas carmen amoris:
Phæbus & ipse dolet, dum sua dona tegis.
Si sempèr Danaën tenuisset ahænea turris,
Aurea non essent pondera nota Iouis.

Stephanus Broelmannus
Agrippinensis, Poeta.

NOBILISSIMO PROCERI, CLAROQVE MVLtis nominibus, PHILIPPO HOWARDO Comiti Arundeliæ, THOMAS WATSONVS solidam fœlicitatem precatur.

NObilibus prædiues auis, virtutibus auctę,
Dotibus Aonijs nobilitate Comes
Accipe tantilli iuuenilia carmina vatis,
Et multi modicum volue laboris opus.
Nec mea Callimachi, neq; Coi Musa Philætæ est:
Quodq; ferat, vulpes nil nisi tegmen habet.
Sed curant hominum mentes, non munera Diui:
Ergò age, cœlitibus par, imitare Deos.
Quìd si mendosus fuerit meus iste libellus?
Quìd si neglecto carmine culpa subest?
Candida & atra suo perlustrat Cynthia vultu:
Phœbus adit radijs candida & atra suis.
Vestraq; consueto capiet clementia vultu,
Quæ sunt in versu candida & atra meo.
Marsiæ, Arachnæ, Iri, Smyntheus, Tritonia, Crœsus,
Cantus, fila, stipem, postulat, optat, amat;
Cantus, fila, stipem, Smyntheus, Tritonia, Crœsus,
Nec dedignatur, musicus, alma, potens.
Tuq; minora meis (recinit si vera popellus)
Carmina carminibus muneris instar habes.
Atq; ego non tanti primæuos duco Poetas,
Vt nihil in nostris laudibus esse velim.
Forsitàn & Phœbo, feciq; volente Minerua,
Vnde meo partus Marte triumphus eat.
Tu benè si censes, ego te censore beatus
Apponam stimulos viribus ipse meis.
Et faciam latus quod multi sæpe rogarunt,
Plura vt sub præli pondere scripta crepent.
Ipse licèt Momus vano submurmuret ore,
Inuidus & piceo Zoilus vngue premat:

Iudicij cenſura tui ſuperabit vtrumque,
Et capiti ponet laurea ſerta meo.
Inde ſatis fœlix, dicar tuus eſſe Poeta,
Et famulus fieri cum Ganymêde Iouis.
Scilicet hoc olim cœpi ſperare lucellum,
Dum ſtudijs totus tempora prima dedi:
Dumq; procùl patria luſtrum mediumq; perêgi,
Diſcere diuerſis ædere verba ſonis.
Tùm ſatis Italiæ linguas moreſq; notabam;
Et linguam, & mores Gallia docta tuos.
Vt potui, colui Muſas, quòcunq; ferebar:
Charus & imprimis Iuſtinianus erat.
Sæpè ſed inuitam turbauit Pallada Mauors,
Sæpè meo ſtudio bella fuêre moræ.
Caſtra tamen fûgi, nisi quæ Phœbeia caſtra
Cum Muſis Charites continuêre pias.
Bartole magnus eras, neq; circumferre licebat,
Nec legum nodos Balde diſerte tuos;
Arripui Sophoclem, docui miteſcere Muſas:
Et Græcis pepigi metra Latina modis.
Taliter abſumens turbatas vtilis horas,
Antigonen docui verba Latina loqui.
Momenti res magna, meis quoq; viribus impar,
Nî daret ipſa mihi ſedula Pallas opem.
Tandem opus exactum volui lacerare, vel igni
Tradere, quòd Latio Græcia maior erat.
Plurima ſed vetuit prudentûm turba virorum:
Me ſimùl Eulogijs concelebrâre ſuis.
Indè rudes iterùm cœpi limare camœnas,
Et magis intenta conſolidare manu.
Tùm quærendus erat, mihi qui Patronus adeſſet,
Et mea qui tegeret numine ſcripta ſuo;
Qui Phœbo charus, Muſis qui charus alumnus
Eſſet, & Aonij fontis amaret aquas;
Qui claris ortus proauis, pietatis amicus
Eſſet, & ipſius candida cura Iouis;
Tu quia talis eras, & maſculagloria regni,
Supplice Mœcenas voce vocandus eras.

Ergò

Τὸ τῆς Ἀντιγόνης σοφοκλείας, μεταφρασθείσης ὑπὸ θωμᾶ ὀυατσώνου ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν ῥωμαικὴν γλῶσσαν ἐγκώμιον, ὑπ' Ἰωάννου κώκου ἡρωικῶ τριακαιδεκαστίχῳ ἐκπεπονημένον.

ὡς φάος ἠελίοιο τὰ ἄστρα μὲν ἄλλ' ἐπιβαίνει,
καὶ τραγικῶν οὕτω πολὺ φέρτερος ἐστὶ σοφοκλῆς.
ὥστε ὀυατσώνου πόνος ἄξιος ἐστιν ἐπαίνου,
ὅσγε κατ' ἀντιγόνην σοφοκλοῦς ἐδίδαξε λαλῆσαι,
τῷ λόγῳ ἡμετέρῳ, χαρίτων τοι τ' ἄγλαα δῶρα,
τὴν μὲν ἔην, μουσῶν τε τὰ ἁβράπορ ὄυατα θέλγειν.
Ἀντὶ ὅτων αἰνεῖτε θεὸν ὅς ἔδωκε βριτάννοις
τὸν δὲ νέον, τέχνης πρῶτον τοίησδε διδάκτην.
ὡς καλῶς ἦρξ' οὖν, οὕτω καὶ τ' ἔργα τελέσσαι
Αὔτῳ μὲν δόιη θεος, ὅσπερ ὑπέρτατα νάιει
δώματα, καὶ ἄνδρων ἵλεως το πρᾶγμα κυβερνᾷ.
ὐυ γὰρ τοῦτο μόνον τὸ δρᾶμα μὲν ἐργοπονήσε
ἀλλὰ ἕοις ἑτερ' ἐργάσει πάμπολλα βροτοῖσι.

ERgò non ſolæ laudem meruêre Mycenæ
Carminis, & tripodem mentis Appolliniæ.
Fas quoq; diuiſis famam ſperare Britannis,
Frigida vbì tardus plauſtra Bootes agit.
Fabula, quam fecit ſublimi digna cothurno
Græcia, fit Latium: parq; in vtraque decus.
Muſa Sophoclæas Watſoni imitata camœnas
Iſmeniden Latio reddidit ore loqui.
Lector amice, pudet charum laudare ſodalem:
Tu ſupple noſtræ crimen amicitiæ.

Philippus Harriſonus, Iuris Vtriuſque Licentiatus.

In Thomæ Watſoni Antigonen.

SI ſua Romano ſpaciari carmina campo
Iàm viuus Sophocles optaret:
Te cuperet Watſone dari, Phœbo vnica cura,
Qui Sophoclem faceres Romanum.
O magnam, ſi vera, (inquit turba inuida) laudem:
At iuueni has contingere dotes?
Quid vetat? & minimè mentitæ laudis apertum
Hæc erit Antigone argumentum:
Quæ ſi Græca fuit Sophoclæo digna cothurno,
Prodit non indigna Latina.

Franciſcus Yomans.

DVm parat Antigone Polynicis funera fratris,
Virginis aſpergit ſanguine buſta Creon.
Exhibet hæc Graio Sophocles ſpectanda cothurno:
Non ſatis aſt Graia fabula voce placet.
Nè ſenis ergò foret Sophoclis labor irritus, ecce
Watſoni eſt Latio Muſa legenda ſono.
O vtinam tam poſſe mihi, quàm velle daretur,
Euehere excubias pleniùs orc tuas.

Chriſtoforus Atkinſonus Medicus.

Ad Thomam Watsonvm De sua Sophoclæa Antigone.

Antigonem laudare tuam (Watsone) volenti
Aspice quæ dubiæ sit mihi causa moræ.
Cogito cui laudem, ne fruſtrà denique laudem:
Nam non lecturo Laus erit omnis iners.
Vanius at multò fuerit laudare Legenti,
Vt potior multò est ars tua laude mea.
Ergo ego non laudem, quod non laudare scelus sit?
Absit: erit scelere hoc crimen, inane, minus.
Hanc si nemo legat, nulli laus nostra molesta est:
Si sua sufficiat laus, mea nulla nocet.
Antigone laudes, laudes natura mercetur
Præfatrix, laudes addita Pompa suas.
Antigones tecum Sophocles partitur honores,
Integra sunt laudis posteriora tuæ.
Et mea si quod habet iuuenilis opinio pondus,
Qui tua non laudat, deteriora dabit.

C. Downhalus.

In Thomæ VVatsoni Antigonen.

ANnè Sophoclæo Genio fas laude litare?
Fas est thure Deo, laude litare viro.
Tum Watsone tibi victurâ laude litandum:
laus tua sitq́; tibi quod sua thura Ioui.
Namq; Sophoclæus Genius tibi mente receptus
Insidet, Ausonium seq́; subindè stupet.
Antigonem quicunq́; legit, sic iudicat; illam
Qui lêgit, relegit; quiq́; relêgit amat.
Vnus in alterutro Genius sic eminet, vno
Alterutro, Tragicis vnus vterq́; modis.
Perculit ille suis numeris Orchestra Pelasgûm,
Tu pompis Latijs nostra Theatra quatis.
Verba illi Græco, vernant tibi flore latino,
Venaq́; dicendi diues vtriq́; fluit.
Sed tibi quid laudes venâ de paupere promo?
Sic solem fumis irradiare paro.
En victura comas Phœbi tibi laurus obumbret:
Et decus hoc minus est, quàm meruisse decus.

Guil. Camden.

VITA SOPHOCLIS
EX SVIDA.

SOphocles Sophili filius, Colonæus, Athæ-nienſis, Poeta Tragicus, natus eſt circiter ſeptuageſimam tertiam Olympiadem: vt Socrate maior natu ſit annis xvij. Hic primus tribus vſus eſt actoribus: ideoq; appellabatur Τριτάγωνιστὴς. Primus etiàm Chorum introduxit ex iuuenibus quindecim conſtitutum, quùm anteà ſolùm ex duodecim fuiſſet. Appellatus eſt autèm apis propter eloquij dulcedinem. Ipſe etiàm incepit oppoſitis eiuſdem argumenti fabulis certare. Scripſit etiàm Elegia, ac Pæanas, ſolutamq; orationem: in qua de Choro aduerſus Theſpin ac Chærilum certauit. Filios autèm habuit, Iophontem, Leoſthenem, Ariſtonem, Stephanum, & Menecliden. Mortuus eſt poſt Euripidis obitum, anno ſexto. Porrò fabulas docuit 123. Et, vt quidam ferunt, multo etiàm plures. Victorias autèm retulit viginti tres.

A

ARGV-

ARGVMENTVM ANTIGONES, *per Tho. Watsonum.*

POlynicen a fratre singulari certamine interemptum, Creon inhumatum proijciens, edicit nè quis eum sepultura afficiat; mortem sepelienti pœnam minitatus. Illum germana soror Antigone sepelire aggressa est, & clam custodibus ex puluere tumulum ingessit. Custodibus mortem Creon minatur, nisi sepulturæ authorem deprehensum darent. Illi puluerem cõgestum amouentes, in speculis adhúc excubabant. Accedens Antigone, et nudatum cadauer inueniens, eiulatu seipsam indicat: quam a custodibus traditam Creon condemnat, viuamq; effosso monumento includi iubet. Ob hæc Hæmon Cræontis filius qui virginẽ sibi desponderat, seipsum iuxta puellam suspendio pereuntem gladio trucidat: Cuius interitum grauitèr et acerbè ferens Creontis coniux Eurydice, seipsam interficit. Postremo Creon filij & vxoris fata miseranda luget.

Natura

NATVRA ARGVMENTVM FABVLÆ

hic iterum retexit, Iambico Trimetro.

Thoma Watſono Authore.

NAtura mundi Domina ſublimis vocor,
Vitæq́; rectrix integræ, & rerum parens;
Vigent & extant omnia officio meo:
Impia nouercam monſtra me ſolam ſciunt.
Fœcunda frugum terra, ventoſum mare,
Flammantis æthræ circuli, & geminus polus,
Virtute pendent, eminent, durant mea:
Immota cedo nemini, ſum æqua omnibus;
Nil, ſi reluctem, prorſus ex voto cadit.
Pictura vultus ſæpè mentitur meos:
Sequiturq́;, ſed non aſſequi quicquàm valet,
Sua colores arte qui pingit meos.
Sum Æqui columna, iuris & legum baſis:
Vis eſſe fœlix? viue Natura duce.
Tanta eſt poteſtas noſtra. Sed ſpernor tamen,
Measq; leges plurimi frangunt mali:
Perijt ſacratum iuris humani decus,
Pietas, pudorq́;, ac exulat mundo fides.
Thæbana quoties iſta iàm noſtrum domus
Exoſa numen, debitas pœnas dedit?
Quod præmonenti non mihi fecit malum?
Hic, cui pedalis nomen adiecit tumor,
Rex Oedipus, quæ monſtra ſæuus protulit?
Suum necauit ſtipite infauſto patrem?
Nefaſq́; maius fecit, (effari pudet:).
Inuiſa proles iunxit incæſtos toros
Cum matre: diro miſcuit cædem ſtupro:
Quod bruta abhorrent, fecit & fratres ſibi.
Impunis autèm iura non læſit mea.
Animus remordens impias in ſe manus
Intulit, & oculos dextera euulſit truces.
Eratq́; pulſus iàm procùl patria ſua,

Comitautur

Comitantur illum mors, tremor, tabes dolor.
Genitrix & vxor hinc mariti & filij
Percussa dira clade, naturæ suæ
Inuidit, arcto strinxit & laqueo gulam.
Posthæc paternum ad filios sceptrum venit,
Fœdusq; firmant, regni vt obseruent vices,
Sibiq; cedant mutuò: Sed (pròh nefas)
Statim soluta est fœderis pacti fides.
Nàm iure pacto primus accepto negat
Cedere: meum ius temnit: (at fratrum fides
Quàm rara?) regnat nobilis periurio.
At regna repetens frater, & sceptrum patris,
Exiliaq; ægrè dura Polynices ferens,
In arma populos Græciæ cunctos mouet;
Ferox ruinam patriæ ferro struit,
Deos Penates igne funesto petit,
Ius omne frangens, hostis infensus sibi,
Lædituq; regnum, quod sibi quærit dari.
Sed mox sceleſtas inuicèm armati manus
Vulneribus ambo mutuis cæsi cadunt.
Iamq; insepultus alter, eiectus feris,
Fit præda canibus, vulturi obscæno, & lupis.
Accedit hic ad argumentum præsentis fabulæ
Quin scelera vel adhùc ista molitur domus:
(Sola futura scire concessum est mihi)
Prodibit, en, iàm tristis Antigone, & dolens
Nondum sepultum, puluere iniecto teget
Animosa fratrem, victa et affectu pio,
Idem rogabit iuncta vt efficiat soror.
Sed misera nondùm cernit, affectum rudem
Debere patriæ legibus locum dare.
Mox ergò Regis iussa perfringens palàm
Inclusa tumulo saxeo pœnas dabit.
Creonq; porrò sceptra crudelis tenens
Dùm vult remittiiure de summo nihil,
Sed vsq; durus mente in incepta manet,
Nèc sanguinis, nec liberûm, nec coniugis,
Nèc vatis æquum prædicantis publicè,
Nèc ciuitatis curam habens, iras meas

Sentiet

Sentiet acerbas. Namq; luctu flebili
Replebo, & omnem clade confundam domum.
Nati videbit funera & sponsæ simúl:
Namq; hic puellæ, ast illa fato filij
Perculsa, vterq; sanguinem perdent suum.
Senex miserlam vitam in ærumnis aget.
Vos ergò famuli discite ex tantis malis,
Quàm sit salubre iura Naturæ sequi.
Inuita si sim, ritè procedet nihil.

Argumenti finis.

Mutuatum ex Naogeorgi annotationibus in Sophoclem.

Scena huius fabulæ constituitur Thebis Bœoticis. Et scribunt aliqui, Sophoclem Sami præfecturam adeptum, quòd Antigonen optimè docuisset. In scenam verò bis & tricies relata & acta est.

PERSONÆ.

Antigone.
Ismene.
Chorus senum Thebanorum,
Creon rex Thebarum.
Nuncius vnus ex custodibus cadaueris.
Hæmon filius Creontis.
Tyresias augur, seù vates.
Eurydice vxor Creontis.
Famulus.

SOPHO-

SOPHOCLIS ANTIGONE THOMA WATSONO INTERPRETE.

Præfatur autem Antigone.

O Stirpe eâdem Iſmena germanum caput,
Superatnè nùnc ex Oedipi quicquam malis,
Quod non adhûc effudit in nos Iuppiter?
Nil nec doloris, nec calamitatis capax,
Nec turpe, nec nota eſt inuſtum infamiæ,
Quod non ego vtriuſque conſpexi malis.
Nunc Ciuibus (ſic fama) regno qui præeſt
Hoc vniuerſis nuper edictum tulit,
Noſtinè quodnam edocta? nùm, quæ ab hoſtibus
Nefanda amicis accidunt, neſcis mala?
Iſmene. Sermo de amicis nullus Antigone mihi
Nec lætus acceſsit, nec ingratus, duæ
Ex quo ſumus duobus orbæ fratribus
Vna die manu peremptis mutua.
Poſt nocte in hac fractas Achiuûm copias
Quæ contigerunt, ipſa ſum rudis: magìs
Miſeronè ſint res, an bono poſitæ ſtatu.
Antigone. Iſtuc ſatis cognoui, & e porta pedem
Hac gratia tecum extuli, vt ſola audias.
Iſmene. Quid eſt? aliquid agitata pruris eloqui.
Antigone. En fratribus dirus Creon tumulum inuidet:
Huic honorem, at alteri probrum intulit.
Namque Eteoclem, vt prædicant, iniecta humo
(Æqui ſequutus debitum & iuris modum)
Obduxit, inferis probandum mânibus.
Polynicis occiſi cadauer flebile
(Vt dicitur) propoſuit edictum omnibus,
Ne defleat quiſquam, ſepulchro nec tegat.
Infletum & inhumatum in ſolo aprico ſinant
Dulcem famelicis eſſe vulturibus cibum.
Talia mihi (me memoro maximè) & tibi
** Ironice.* *Bonus ille promulgaſſe perhibetur Creon.
Palam hûc quoque eadem expromet aduentans, rei

Geſtæ imperitis: rémque non vt nullius
Exiſtimabit ponderis. Porrò eſt reo
Decreta mors, a plebe ſaxis obrui.
Sunt hoc loco res conſtitutæ: ergò citò
Patefacies, ſis nobilíſne, an improba.
Iſmene Quidnam, ô miſera (ſi huc res redit) germanum!
Ego ſoluta lege proficerem amplius?
Antigone An ſis opere iutura communi, vide.
Iſmene Quale iſtud inceptum eſt? quid es ſententiæ?
Antigone Mecum leuare hoc num cadauer tu velis?
Iſmene Num ciuibus ſepelire eum inuitis ſtudes?
Antigone Fratrem meum, tuúmque, ſi tu negligas,
Nunquam vt putarer prodidiſſe perferam.
Iſmene O miſera, ſi contrarium iubeat Creon?
Antigone Illi nefas eſt me a meis præcludere.
Iſmene Eheu mihi: tecum hæc (ſoror) puta: pater
Vt noſter humilis perijt, inuiſus, miſer;
Scelus ipſe deprendens ſuum, ambo lumina
Radice ab ima propria euulſit manu.
Coniux deinde & mater (heu geminum malum)
Laqueo ſibi vitam retorto ſuſtulit.
Poſt hæc eâdem luce germani duo
Se clade funeſta necantes, mutuo
Inglorium rupêre fatum vulnere.
Nos ergò iàm ſolas relictas cogita
Quàm triſte mox læthum manebit, iure ſi
Rupto, Tiranni imperia tranſgreſſæ impia.
,, Imò iſtud animo agitare par eſt, fœminas
,, Nos eſſe: nec certare cum viris decet.
Tùm præter hæc, potentiores nos regunt.
Locum hiſce vel grauioribus demus malis.
Facti ipſa veniam ab Inferis ſupplex petam:
Nam vis id inuitam patrare compulit.
Illi obediam vltrò, quiſquis imperio præeſt.
,, Temerè ad opus qui fertur, amentem puto.
Antigone Nec ego imperabo, nec ſi idem poſt maximé
Optaueris, mecum exequi libens ſinam.
At ſcito, vt vt tibi hæc videntur, illum ego

Humab

Humabo, Mors mihi hoc patranti egregia erit,
Amica vitam cum illo amico deseram,
Clàm iusta soluens. Namquè temporis manet
Plus, quo Inferis, quam his, qui supersunt, obsequor.
Illìc iacendum vsquè est. Tibi hoc si sit ratum,
Cœlestium violato Diuûm numina.

Ismene Ego numen haud violabo: verùm ciuibus
Hoc facinus inuitis facere non sum potis.

Antigone Prætexe tu istæc. Verùm ego dulcissimo
Fratri sepulchrum iam dare hinc me conferam.

Ismene Heu me, tibi miseranda quàm metuo malè.

Antigone Ne te mei timor occupet, tibi prouide.

Ismene At nemini, dùm ætatem agas, impertias
Factum hoc: habe secretum, & vnà tecum ego.

Antigone Hei mihi: reuela, multò eris silentio
Inuisior, nisi omnibus id effutias.

Ismene In frigidis calidum nimis cor possides.

Antigone Scio, maximè quibus obsequi me conuenit.

Ismene Si liceat; atquì immensa demens expetis.

Antigone Ergò libens, cùm non valebo, desinam.

Ismene ,, Stultum est sequi id, quod assequi omninò nequis.

Antigone Sic si profaris, maximo eris odio mihi:
Inimica iure mortuo æstimaberis.
Verùm sine temeritatis huius me graues
Pœnas luere. Parebo tantùm nemini,
Vt non breuem hanc cum gloria vitam exuam.

Ismene Si constitutum habeas, abi: hoc scito tamèn,
Tuis amica pergis, at demens tibi.

Carmen Choricum ex varijs metri generibus ac eisdem, quibus vtitur Sophocles.

Chorus *Hic, Thebani senes, occisis iam pridem suis hostibus, canunt Epicucion.*

PHœbi ô radie, Septifores
Candidum præ vt antea.
Thebas respiciens iubar:
O aurata tandèm emicas
Claritas diei,
Dircæos super

Fluuios profecta
Ex Argo, panoplia
De Adraſto loquitur. Quæ virum indutum argentea
Profugum fugitiuum celeri
Commouit itinere,
Quem deducens hùc Polynices
Certamine flagrans æterno
In terram velùt aquila clangens
Conuolat iſtam,
Vndiquè niuea præditus ala,
Multis cum armis,
Atquè armato cum equitatu.
Stans in introitu cruen-
tatis ſeptifores Thebas
Haſtis vndiquè glutiens,
Receſsit, cruore priuſ-
quàm gulam tepido
Expleuiſſet,
Superbaſquè turres
Lamberet Vulcanus edax.
Talis inuaſit fugatos
Martis ſtrepitus anguigenis
Mœſtus nobis triumphus.
,, Grandia linguæ verba ſuperbæ
,, Iubiter odit. Quos cum incurſu
,, Valido aſpexerit impendentes
,, Nitidi ſtridore auri elatos,
,, Torto fulmine ſternit, in ipſa
,, Fronte tumentem
,, Orſos agitare triumphum.
Contraq; corpore ſtrauit humum cadente
Feruidus, indomito qui tùnc furore
Correptus diem êgit.
Malis ictus vulneribus
Vndiq; inuic-
tus in omnes, & vbiquè
Ruit, irrumpit atrox Mars,
Gladio fœlix truculento.

Septemq;

Septemq; duces ſeptem ad portas
Pare congreſsi Marte, tonanti.
Arma hoſtilia liquêre Ioui.
Atqui horribiles, fratreſq; ſatu
Æditi eodem, mutuò iniqua
Tela vibrantes, victi vtrique
Communia fata ſubibant.
Attamèn inclyta palma tumens Trophæis
Ad celebres redijt lætata Thebas.
Sed bella ex animo
Nùnc permittite effluere:
Deûmq; delubra cœtu decenti
Adeamus; Bromioq;
Domino Thebarum regente.

Chorus aduentare videt Creontem.

Verùm (en) noſtræ rector patriæ
Creon ſtirps Menæcei, recenti
Diuùm ſolio tumidus, hùc ſe
Confert, aliquid mente volutans?
Namq; Senatum paſsim auguſtum
Iàm communi
Miſſo præcone vocauit.

ACTVS SECVNDVS.

Iambicum Trimetrum.

Creon Captat Senatus beneuolentiam.

REmpublicam (viri) proteruis fluctibus
Quaſſam diù erexere rurſùm Cœlites.
Per nuncios vos ego ſeorſum ex omnibus
Iuſsi aduocari, Laij quòd regia
Semper reueritos ſceptra cognoui ſatis.
Tum quandò regnum poſsidebat Oedipus,
Cùmq; perijt, matura noui audacibus
Conſilia fortitèr dediſſe liberis.
Illi ergò poſtquam duplici fratres ſimùl
Cecidere fato, ſcelere communi, vice
Plagis & inflictis & acceptis pari;
Ius omne regni cedit & ſolium mihi,
Quòd interemptis genere proximus fui.

Magistratus virum indicat

,, Ægrè fit, vt cuiusque calleas viri
,, Sententiam, sensumq; & ingenium prius,
,, Quàm legibus præfectus imperium gerat.
,, Quicunquè clauum solus imperij tenens
,, Consilia non est executus optima,
,, Sed propriam timore linguam comprimit,
,, Is nunc & olim visus est mihi pessimus.
,, Qui pluris hominem putat amicum patria,
,, Quæ sustulit, eundem esse nequam censeo.
Ergo ego (videntem cuncta contestor Iouem)
Nec ciuium imminere fortunis malum
Cernens, loco salutis vnquam contegam:
Nec quenquam amicum, dum sit hostis patriæ,
Mihi putabo: hoc præuidens, illam esse, quæ
Seruat beatos, quæ benignis flatibus
Si exurgat, vndiq; erit amicorum satis.
Talibus ego hanc dabo locupletem legibus.
Germana iàm his, quæ sum profatus, ciuibus
Ambobus edixi Oedipi de liberis;
Primùm Eteoclen (qui pro vrbe propugnans necè est
Extinctus indigna, optimè hasta se gerens)
Mandent sepulcro, * cunctaque simul occulant,
Quæ fortium celebres sepulturas decent.
At alterum, fratrem aio, Polynicen, solum
Qui patrium, & Deos Penates impius,
Exul reuertens, igne partim stirpitus
Vastare voluit, sanguinem horum sugere,
Alios malignam in seruitutem tradere;
Illum, volo edictum omnibus, nè quispiam
Condat sepulcro, neue proiectum fleat:
Sed vulturum rostris, canumq; rictibus
Lacerum insepultum corpus exedi sinat,
Sic statuo. Nunquam ex me mali (dum suppetit
Hæc vita) præripient bonum gloriamq;
At patriæ qui fidus est, siue occidat,
Seu viuat, hunc ego pari honore prosequor.

Chorus adulatorium, & quod placeat Tyranno.

Tibi hæc placent ô stirps Menœcei Creon,
Hunc nuncupari hostem, illum amicum patriæ.

* *Solebant enim arma & instrumenta, canes & equi, vestesque cũ mortuis cremari, aut sepeliri.*

Quæcunq́; promulgare iam fas est tibi
De mortuis, nobisq́;, qui in vita sumus.
Creon Horum ergò vos, qnæ dico, custodes creo.
Chorus Iuuenibus hoc impone neruosis onus.
Creon Promptos tamèn, qui mortuum asseruent, scio.
Chorus Cur alteri vt fiat iubes hoc ampliùs?
Creon Nè ad iussa repudianda conspirent simùl.
Chorus Quis quæso ità est delirus, vt cupiat mori?
Creon ,, Merces profecto erit illa. Spe fretis vaga
,, Sed sæpè lucrum hominibus exitio fuit.
Nuncius Rex; non profabor, quomodó hùc præceps feror
Præcursu anhelans, concitum attollens pedem.
Nam cura multas peperit attonita moras,
Quæ me reuerti dum ambulabam compulit:
Mens oblocuta multa suggessit; Miser,
Quò pergis? aut cui supplicia properas dare?
Rursùm: manebis? hæc Creonti nuncius
Monstrabit alter? hoc tum inultum quî feret?
Vix lentus istæc disputans triui viam:
Sic longa fit, quæ breuis erat spatio via.
Tandèm illa uictrix trusit hùc sententia.
Quod proferam, etsì triste sit, dicam tamen:
Spes me profectò certa venientem tenet,
Aliud nihil, nisi quod feret fatum, pati.
Creon Quid est? refer: cur mæstus animum contrahis?
Nuncius De me priùs dictum volo. Nunquam malum hoc
Feci ipse, nèc quis facinus admisit scio:
Nec in aliquod iustè & volens ruam scelus.
Creon Pulcrè autumas, & rem vndiq́; obseptam obstruis:
Nouum quasì aliquid indicaturus venis.
Nuncius ,, Timidum nimìs pigrumq́; ,, quod graue est, facit-
Creon Dicturus, an non? vt abeas pòst ocyùs.
Nuncius Dicam profectò. Nupèr aliquis mortuum
Abiens humauit, & rigentem puluere
Cutem abdidit, quæcunq́; oportuit, expians.
Creon Quid faris? hæc tandem quis ausus est homo?
Nuncius Ignoro prorsùs: Nec securis vsquam erat
Inflicta, nec visa est ligonis ruptio;

Præfracta

Præfracta humus ſolidaq́; nec trita eſt rotis.
Quiſquis patrauit, clanculum ſcelus ædidit.
Primùm vt diurnus crimen excubitor palàm
Explicuit, omnes gelidus inuaſit ſtupor.
Non vndiq́; tegitur nec obruitur ſolo
Quaſi factum abhorrens puluere obduxit leui:
Nec beſtiæ vſquam, nec canis veſtigium
Graſſantis, auido & dente laniantis fuit.
Statìm inuicèm ſunt concitata iurgia,
Cuſtoſq́; cuſtodem increpat: tandem ad manus
ventum eſt: eos qui dirimeret, nemo adfuit.
Certè vnus erat, haùd quiſq́; conflauit ſcelus:
Nemo euidens, ſe omnes negabant conſcios,
* Manibus parati ignita ferra ſumere,
Iurareq́; inuicèm face arrepta Deos,
Se nèc patraſſe, nec cuiquam facinus hoc
Vel conſulenti, vel patranti conſcios.
At illa rem ſcrutantibus nil proderant.
Effatur vnus, qui metu affectos caput
Demittere omnes in ſolum fecit: cui
Nèc opere, nèc ſermone tùm licuit benè
Ire obuiam: hæc profatus, vt palam tibi
Factum omne facerent, ſitq́; ſuppreſſum nihil.
* Ironice Hic ſermo vicit; Meq́; ter miſerum *bonum
Hoc (ſcilicèt) ſors ferre iniqua compulit.
Inuitus adſum; quòd ſcio, inuitis quoq́; .
,, Verborum amat nemo malorum nuncium.
Chorus. Rex; prouida nùm cœlitum cura hoc opus
Sit perpetratum, mente verſabam diù.
Creon. Tace, priuſquam fando me rabie expleas.
Nè vtrunq́; te & ſtultum & ſenem prodas ſimùl.
Nulli ferenda dicis, affirmans Deos
Hunc mortuum cura iuuare prouida.
Nùm Dij colentes quaſi pareſtem patriæ
Hunc condiderunt, templa qui ſublimia
Incendio vaſtare, Diuûm qui ſolum, &
Monumenta, qui etiàm iura vênit perdere?
,, Malis honorem facere vidiſti Deos?

* *Hoc olim faciebant Ethnici & Chriſtiani ad probandam innocentiam.*

Nunquam

Nunquam fit. immò ægrè ferentes iam diú
Ciues, leui hæc mihi innuebant murmure,
Clàm capita quaſſantes: meo nèc hactenùs
Iugo ſubacti colla, me æquo animo vt ferant.
Ab his probè muneribus adductos ſcio,
Vt clanculùm hoc immane patrarent ſcelus.
,, Mortalibus nil maius argento malum
,, Succreuit vnquam: hoc ciuitates maximas
Pecuniæ ſtudium ad omne flagitium impellit. ,, Populatur; hoc viros domo exturbat ſua;
,, Hoc prorſùs hominum ingenia tranſformat bona;
,, Turpiſsima ad flagitia proſterni docet;
,, Hoc monſtrat aſtutis abuti fraudibus,
,, Cunctiſq; quantum in rebus impietas valet.
Quicunq; quæſtu obiêre permoti hoc nefas,
Pænas viciſsìm debitas tandèm dabunt,
Si Iuppiter, noſterq; quid poſsit thronus.
Rectè iſtud animaduerte, (iuratus loquor:)
Niſi proprium illius ſepulturæ opificem
Iàm deprehenſum detis ante oculos mihi,
Non vos priùs recipiet Inferni Chaos,
Quàm penſiles monſtretis hanc iniuriam:
Lucrum vt ſcientes vndè ſumendum ſiet,
In poſterum faciatis; hocq; diſcite,
,, Omni loco non eſt lucrum amplecti vtile,
,, Nam ſæpè quœſtu ex ſordido multó magìs
,, Lædi videbis, quàm beari plurimos.

Nuncius Aliudnè quod dicam, an reuerti sìc iubes?
Creon Neſciſnè nùnc quàm fando mihi bilem excites?
Nuncius Aureſnè ſolum, an anima mordetur tibi?
Creon Quidnam (malum) quæris, meus vbi ſit dolor?
Nuncius Qui fecit, animam pungit, aures tantùm ego.
Creon Hei mihi; quàm apertè lingua verboſa obſtrepit?
Nuncius Huius profectò author operis nunquam extiti.
Creon Certè vel animam efflare ſpe argenti ſtudes.
Nuncius ,, Heù; quàm eſt eſſe ſuſpectum graue, & falſò quidèm?
Creon Iocare ſuſpicione nùnc: Sed niſi reos
Monſtrabitis mihi, ſcietis quomodò
,, Auida dolores lucra gemebundos creant.

Nuncius Vt maximè agnoſci cupio: At vtrumnè ſit
Deprenſus, an non; illa fortunæ alea eſt;
Nòn me mouentem poſteà hùc cernes gradum.
At nùnc quidèm ſeruatus extra ſpem, & meam
Sententiam, habebo debitam Dijs gratiam.

Carmen Chori variè mixtum, & eiuſdem generis cum Græco.

Chorus

Audaciam hominum, induſtriamq; ac prudentiam a multis rebus laudat.

MVlta diſerta: nil tamèn
Homine extat ſapientius.
* Ille trans reflui maris
Vndas, flante humido Noto,
Verrit valido truces re-
morum impetu fluctus:
* Deûmq; nobiliſsimam terram
Aſsiduam, ſolidam,
Subigit, terit vomere vulnifico,
Equorum genere auda-
ci colens quotannis.
* Pennigeras quoq; alitum
Turmas illaqueans capit,
Agreſtem & pecudum gregem;
* Ponti & maritimum genus
Solers homo ſinuoſis
Laqueorum orbibus.
Et * belluas technis frementes
Montiuagas ſuperat;
Et equum ſuperat iuba ſuperbum im-
poſito iugo, & agreſ-
tem taurum ferocem.
* Sermonem homo, atq; variam
Prudentiam, tum ciuium
Motus docuit; * Glaciale frigus,
Penetrabileq;
Vitare fulmen Iouis. Cuncta poteſt;
,, Ineptus aggreditur nihil.
,, Mortis rigida pellere

* *A nauigatione*
* *Ab agricultura.*
* *Ab aucupio, & venatione.*
* *Piſcatione.*
* *A cicuratione belluarum.*
* *A variis linguis & ſcientijs.*
* *Ab ædificationibus.*

Fata

,, Fata neſcit impotens.
* *A medicina.* * Morbis tamèn teterrimis
Scit mederi.
* *Ab artium inuentione.* * Acumine præditus, artes
Quod parit egregias
Nùnc ſe ad mala, nunc bona fert viciſsìm.
,, Ciuis bonus, patriæ
,, Colenſq; Diuùm ſacram iuſticiam.
,, Improbus, honeſtas cui deeſt,
,, Scelus malum qui fouet,
Nec mihi domeſticus
Fiat, nec vnquam congruat
Iſta patrans.
Hic Chorus videt attrahi Antigonẽ deprehenſam apud cadauer Polynicis. * Mens ob monſtrum hoc ſtupet horribile:
Quomodò cernens contradicam,
Non Antigonem hanc eſſe puellam?
O infœlix infœlicis
Gnata Oedipodis. quid iam? numquid
Publica regni
Iura adducunt te violantem, &
Facinus conſcire repertam?

Carmen Iambicum Trimetrum.

Nuncius Hæc ipſa facti eſt improbi effectrix; humo
Hanc deprehendimus tegentem: at vbì Creon?
Chorus En commodè ædibus relictis aduenit.
Creon Quid fit? quem habet moderata proceſſum æquitas?
Nuncius ,, Mortalibus, Rex, temerè iurandum eſt nihil:
,, Sperata ſæpè fallit euentus ſequens.
Nam ægrè gradum hùc adferre nolentem tuli,
Minas pauens, quæ vt turbo iactabant priùs.
Sed gaudium, quo iàm repentè perfruor,
Longè alia quæuis mole tranſcendit ſua.
Venio libentèr, (contra iuratus tamèn)
Priùs enim ſortiebantur, quis nunciaret creonti, cadauer Polynicis eſſe humatum. Ducta hac ſepulcri virgine ornandi rea.
Non hùc venire * ſorte propellor data,
Verùm hoc mihi non alteri lucrum puto.

Nunc ipſe, Rex, hanc pro arbitratu iudica.
Et quęſtionem habeto: liber omni ego
Sum crimine, hiſq́; dignus exolui malis,
Creon Cur ducis iſtanc? vndè & arreptam, expedi?
Nuncius Ipſa hæc virum tumulo dedit, ſcis omnia.
Creon Certuſnè, quodq́; nuncias compertum habes?
Nuncius His orbibus conſpexi humantem mortuum,
Quem tu vetabas: num rata & certa eloquor?
Creon Quînam videtur, quouè deprenſa eſt modo?
Nuncius Sic geſta res eſt. Vt profecti omnes ſumus,
Terrore, turbidiſq́; vexati minis,
Omnem amouentes puluerem, quo mortuus
Obtenditur, putremq́; nudantes cutem,
Ventis procùl, opacis ſedemus vallibus,
(Nè fætor inuitis noceret peſtifer)
Vigiles: amaris quiſq́; pungebat alium
Opprobrijs, ſi quis labori parceret.
Hæc tracta ſunt eouſq́;, donèc æthere
Medio coruſcum conſtitit Phæbi iubar,
Feruorq́; tepefactos fouebat: Tum ſtatìm
Tellure turbo fulmen oneroſum eleuans
Campum replet, denſamq́; tremefacit comam
Syluæ ſonantis, ætheraq́; vaſtum occupat:
Nos aeris tulimus latentes impetum:
Pòſt, temporis ceſſante ſpacio turbine,
Viſa eſt puella, tinnulam quæ vocem auis
Mœrentis ædidit, velùt quandò vacuum
Fœtu cubile triſtis abrepto videt;
Sic mortuum poſtquam illa nudatum aſpicit,
Lamenta gemitu fundit educto, malis
Tum deuouet factum patrantes cladibus:
Pòſt, fert manu bibulum tenella puluerem;
Ex tinnulo fabri ſimùl gutturnio
Tria mortuo ornando obtulit libamina.
Nos quæq́; cernentes adibamus. ſtatìm
Hanc prendimus facinore ſtupefactam nihil.
Priora, quæq́; nunc geruntur quærimus.
Omnia palam confeſſa nil quicquam abnegat.

Mihi

Mihi & voluptati & dolori res fuit:
Meipſum profectò grauibus elabi malis,
Dulciſsimum: in luctus amicos ducere,
Valdè eſt moleſtum: tamen amicis, quamlibèt
Charis, ego propriam ſalutem præfero.

Creon Te, te volo, caput quæ in ſolum deflexum habes:
Aiſnè te factum hoc patraſſe, an abnuis?

Antigone Conſtantèr aio, nèc illud inficias eo.

Nuncium alloquitur. *Creon.* * Tu libero ſecurus exîto pede
Quoquò velis graui abſolutus crimine.

Iterum affatur Antigonem * Tu abſcinde prorſùs ambitus, ſtrictìm refer,
Prædicta moliri, eſſe nouiſti nefas?

Antigone Noui: quid impediret? obſcurum nihil.

Creon Atq; etiàm eas es auſa leges tranſgredi?

Antigone Eas bonus nunquam rogauit Iuppiter,
Nec inferûm iuſtitia Diuorum comes;
Qui iura ferre ſemper hominibus ſolent.
„ Nec tantum ego tua habuiſſe rebar ponderis
„ Ædicta, vt illa cordibus, cùm ſis homo,
„ Natura quæ ſculpſit, refigere valeas.
Non dudum & hodiè iura diuorum vigent,
Sed ſemper horum incognita eſt æternitas:
Quæ dum violo viri tyrannidem timens,
Dijs nolo ſana criminis pænas dare.
Agnoſco morituram eſſe, quid nì? etſi nihil
Præfatus eſſes. rupta vitæ ſtamina
Si Fata citiùs amputent, lucrum puto.
„ Quiſquis miſerijs, vt ego, multis obrutus
„ Ætatem agit, quî non erit mori lucrum?
Sìc iam mihi moleſta fata abrumpere
Nullus dolor. Et vna ex parente mortuum
Fratrem feris ſi proijci inhumatum ſinam,
Illis dolorem, his gaudium incuterem leue.
Si ſtulta nunc commiſiſſe videor tibi,
Stultitiæ apud ſtultum ferè inſimulor rea.

Chorus Mens arguit parente crudeli fatum
Crudele germen: cædere ignorat malis.

Creon „ Præfracta nimium mens labat facillimè.

Contra pertinatiam

,, Ferrum rigens & forte, quantumuis tenax,
,, Coctum semèl lambente vulcano vndiq́;,
,, Fractum videre sæpè & abruptum licet.
,, Fræno pusillo Martios cognoui equos
,, Quôcunq́; flecti. Neminem efferri nimìs
,, Decet, suo qui seruus arbitrio caret.
Hæc tum sceleribus cæpit esse nobilis,
Leges superba quandò protriuit bonas.
Post illud atrox facinus hoc est proximum,
Quòd se patrasse ostentat, & triumphum agit.
Sim vir ego nunquam postea, vir illa sit,
Imperia sic temerata si impunè hæc ferat:
Si vel sorore nata sit, vel sanguine
Coniunctiore, si vel Hercæo Ioue.

** Ismenem quoq;, ex sola quamuis suspicione, ad mortem condemnat.*

Nèc illa, nèc * soror horridam effugient necem:
Ipsam quoq́; ream capitis arcessam simùl,
Consilia quòd cum istac humante contulit.
Ergò euocate: nam intùs aspexi modò
Rabie furentem concita, & animi impotem.
,, Mens ante opus furtiua deprendi solet
,, Horum, scelus qui machinantur clanculum.
,, Odiosus quandò in malis quis prenditur,
,, Factum tamen iactare gestit impudens.

Antigone Maiusnè quid vis, quàm neci captam dare?

Creon Nihil quidem: istud obtinens, habeo omnia.

Antigone Quid fando producis moram? vt mihi tuus
Nec sermo nunc placet, aut placebit posteà,
Sic contrà tibi noster vicissìm displicet.
Atquì vnde celebre nomen illustrem magìs,
Quàm quòd sepulcro grata germanum dedi?
Ab his probari hoc singulis certò scio,
Si non tacitus astringeret linguam metus.

** Ironice hoc dicit.*

Multis * beata alijs tyrannis dicitur,
Tum etiam facere, dicereq́; quod libet, licet,

Creon Ex omnibus tu hoc sola Thebanis vides?

Antigone Vident & hij; sed os tibi omnes sublinunt.

Creon Non te pudet, diuersa quod ab his sentias?

Antigone Nihil pudet colere miserijs obrutos.

Nonnè

Creon Nonnè hoſtis vrbi frater è vita exijt?
Antigone Ex patre eodem frater & matre æditus.
Creon Quînam viro præſtas honores impio?
Antigone Longè aliud exanimum cadauer indicat.
Creon Si illum colas, par cum impio in crimen venis.
Antigone Frater ſupremum obiuit haud ſeruus diem,
Creon Vaſtauit hic patriam, ille pro patria ſtetit.
i. vt omnes mortui ſepeliantur. *Anti.* Leges tamen rex Inferûm * æquales cupit.
Creon „ Non ſors bonum malumq́; conſimilis manet.
Anti. Quis quæſo nouit, an Inferi hæc ſacra æſtimant?
Creon Nec hoſtis hic, nec amicus ille vnquam fuit.
Antigone Ambos amare, odiſſe non ſoleo ſimul.
Creon Ad inferos profecta, ſi velis, ama:
Non mulier hìc imperia me viuo geres.

Anapeſtici.

Chorus *Chorus videt Iſmenem lacrimoſo vultu prodeuntem*
AT pro foribus * ecce Iſmene
Madidas fundit lachrimas chara ſoror:
Nebula quæ cilia premit, vultum
Fœdat roſeum,
Spargitq́; genam imbre decentem,
Creon * Tu me domi latens, tumens quaſi vipera
** Erumpit in conuicia, contra Iſmenem.* Clam exorbuiſti: aluiſſe me haùd noui duas
Tum cladium, tum luctuum authores mihi.
Exprome: tunè huius parandi conſciam
Te ais ſepulcri, an inſciam te eſſe afferis?
Iſmene Opus ego confeci, * illa ſi conſentiat,
i. Antigone Tum criminis culpæq́; particeps ero.
Antigone Hoc æqua te juſticia prohibebit. * Mihi
** Falſo hoc dicit pro ſalute ſororis* Nec conſulebas, nec ego tecum contuli.
Iſmene. Non me tuis refrænat in malis pudor,
Quìn me fidelem miſeriæ ſociam dabo.
Antigone Facti reos Orcuſq́; Mâneſq́; inferi
„ Norunt; amicam non amo lingua tenus.
Iſmene Nè dedecus tantum imprimas, vt non ſoror
Occumbam, & vna mortuum tecum expiem.
Antigone Nè (quæſo) vitam amitte, nec facias tua,

Aliena

Aliena quæ ſunt: fata ſufficient mea.

Iſmene. Quæ vita dulcis eſſe te abrepta poteſt?

Antigone Creontem ama: illum ſerua dominantem cole.

Iſmene. Quid pectus angis triſte, nec quicquam iuuas?

Antigone Meritò dolere cogerem riſus mouens.

Iſmene. Quìd ſi tibi hìnc ego aliquod auxilium feram?

Antigone Tibi prouide: non mortis inuideo fugam.

Iſmene. Heu: non vtraſq; fati idem abripiet genus?

Antigone Tu vitam adoptaſti; mori eſt votum mihi.

Iſmene. Prædictus aliud ſermo teſtatur meus.

Antigone His tu ſapere videris, & alijs ego.

Iſmene. Eadem tamen nos culpa iam fontes premit.

Antigone Tu viue fœlix: anima iampridèm mea eſt
Extincta, dum pia mortuis opem tuli.

Creon. Ex his puellam hanc mente iam captam arbitror,
At alteram, ex quo lucis vſura eſt data.

Iſmene. ,, Non ſemper, ô Rex, animus, etiamsì integer,
,, Miſeris manet, ſed ſæpè dimotus loco eſt.

Creon. Tibi, quòd patrare cum mala audebas malum.

Iſmene. Quid mihi ſine hac vitam iuuabit degere?

Creon. Non hæc profatur tibi, ſupremum agens diem.

Iſmene. Tui ferox ſponſam necabis filij?

Creon. Multæ & aliorum nubiles ſunt filiæ.

Iſmene. At nulla vt hæc gnato locatur nuptui.

Creon. Gnatis mulieres improbas ego abhorreo.

Antigone O optime Hæmon, vt probra obiectat pater?

Creon. Ette, & maritum nimius abſorbet dolor.

Iſmene. Num filium hac vxore priuabis tuum?

Creon. Mors inchoatas dirimet vltrix nuptias.

Iſmene. Ergò ratum eſt, quod video, decretum mori.

Creon. Et tibi quidem & mihi. rumpe iam ſegnes moras.
Quìn fertis intrò turba famularis ream.
Poſthæc mulieres ſaxeo abdantur ſpecu.
,, Petunt ſalutem ſemper audaces fuga,
,, Quandò vident inſtare vitæ terminum.

Carmen Choricum, ac variè mixtum.

Chorus. ,, CVi vita malis vacua eſt, fælix putandus:
,, Sed quibus quaſſa eſt domus inclyta, cladis
,, Nil relictum eſt. in generis
,, Sobolem redundat;
,, Maris perindè vt naufragi tumor,
,, Quandò Thracijs & in-
,, ſanis nox madida irruit in
,, Profundum flatibus,
,, Arenam funditùs reuoluit
,, Mobilem & littoream,
,, Freto cauæ gemunt petræ frementes.
Cerno mala Labdacidum domus ruentis
Sempèr grauioribus accumulari:
Nec priores poſteritas
Iuuat. Immò Diui
Vaſtant, nec vllus finis eſt.
Lux iam in vltima manet
Propagine generis ex Oedipi domo:
Quam poſthàc rapiet cruentus
Inferorum aculeus,
Oriſq́; furor, mentiumq́; Erinnys.
,, Iouis vim violentia quis
,, Virûm cohibere poſsit?
,, Quam nèc ſomnus vnquam retinet quietus,
,, Nec nobilis incito
,, Hora gradu, at perpetuò potens eſt,
,, Moderans Olympi
,, Cæruleum nitorem.
,, Quod adeſt, quod & futurum eſt,
,, Et fuit, cedit Ioui.
,, Nemini omnem per vrbem
,, Viuo accidit hæc lex,
,, Vacuum eſſe clade.
,, Iuuamen variabilis ſpes
,, Afferre ſolet quibuſdam;
,, Multis quoq́; fraudat cupidos amores,

,, Anteà nil ſagaci
,, Eueniet, quam igne pedem comburat.
Sapientis iſtud
Nobile carmen extat;
,, Speciem boni malum offert,
,, Reipſa tamen eſt malum.
,, Mala Deus cui affert,
,, Deget minimo tem-
,, pore clade liber.
* Attamèn Hæmon vltima ſobolis
Propago tuæ, valdè afflictus
Miſera ſponſæ ſorte futuræ,
Factum Antigones, viduumq́; torum
Venit ægro angore gemiſcens.

* venit Hæmon, & cum patre ſuo diſputat de morte Antigones.

ACTVS TERTIVS.

Iambici Trimetri

Creon BReui, ſciemus vate quouis certiùs
O gnate, nùm decreta cernens coniugi
Propoſita morituræ in patrem offenſus venis;
An nos opus quodcunq́; fabricantes amas.
Hæmon Pater, tuus ſum; tu inclyto ſapientiæ
Splendore pollens me regis; quem ego ſequar.
Ego nullius tanti æſtimo vxoris torum,
Quàm regia vt tu ſceptra venerandus geras.
Creon ,, Sic, fili, honeſtum mente complecti decet,
,, Vt nil voluntati paternæ præferas.
Idcircò liberos viri exoptant domi
Creareq́;, & parêre ſuſceptos ſibi,
Vt vindices ab hoſte pœnas expetant;
Officio amicum cum patre obſeruent pari.
,, Quicunq́; ſobolem ſibi ſceleſtam procreat,
,, Numquid aliud quàm pectore ærumnas parit
,, Suo aſperas, riſus proteruos hoſtibus?
Nè gnate mentem ex ſede dimoueas ſua
Correptam amoris feruida inſani face.
,, Quamuis voluptas, felle commiſta eſt tamen

,, Tori

,, Tori mala mulier iugalis particeps.
,, Vlcus malo nullum eſt amico tetrius.
Sed impiam hanc ſanus puellam reſpue:
Stygio ſine alicui traditam Orco nubere.
Nàm iura regni comperi hanc ipſam palàm
Ex omnibus ſoluiſſe ſolam ciuibus.
Nunquam ore me præſtabo mendacem leui.
Verùm necabo; celebret intereà Iouem
Fratrem; ſceleſtos ſi ſerat vel Iuppiter,
Sortis ego potiùs infimæ natos alam.
,, Mihi qui ſacra priuatus eſt iunctus fide,
,, Rei quoq́; apparet fidelis publicæ.
,, Quicunq́; rectum iuris illidit ſtatum,
,, Quiq́; impudens iuſtis reſiſtit faſcibus,
,, Non laudis a me gloriam celebrem feret.
Tyranni vox. ,, Quem ciuitas præfecit, hunc ſequi decet,
,, Si leuia, ſiuè iuſta, vel ſecùs imperet.
,, Tali probè geſtam a viro rempublicam,
,, Poſſeq́; benè parêre mandato, reor.
,, Cùmq́; grauis auidi Martis increpuit fremor,
,, Talis potens & fortis adiutor manet.
Contra inobedientiam. ,, Nullum rebellione maius eſt malum:
,, Hæc integras labefactat vrbes; hæc domos
,, Deuaſtat; hæcq́; Marte medio abrumpere
Obedientia. ,, Pugnam fuga facit. Tamen obedientia
,, Viris ſalutem ſubditis multam parit.
,, Ità principes hæc maxima obſeruent fide,
,, Nec mobilem expugnare mulierem ſinant.
,, Si ſit neceſſe, ſtrenuo præſtat viro,
Quàm vt mulieri dediſſe dicamur manus.
Chorus Ni fallat actæ flexus ætatis, probè
Rectèq́; ,quæ dicis, vidêris dicere.
Hæmon ,, Pater, homines mente imbuerunt numina,
,, Rerum omnium quæ principatum ſolum habet.
Ego quomodo hæc non dicta ſunt rectè, neq́;
Adhuc ſcio, neq́; proloqui iam ſum potis:
Alterius ore potuit efferri benè:
In rem tuam reputare cuncta me decet,

Quæ quisq́; fatur, quæ agit, & arguere potest.
,, Populo loquaci regis aspectus grauis,
,, Dum fatur ea, quæ te audientem mordeant:
Audire cuncta clanculùm licet mihi,
Vt tota mœret hanc puellam ciuitas,
Quòd omnium illa muliĕrum indignissima,
Celeberrimi mortem oppetit facti rea:
Quæ vna ex parente strage germanum impia
Cœsum, insepultum, nec canum crudelium
Morsu perire, nec sinit aues pascere.
Non potiùs amplum est digna mūnus consequi?
Obscura tacitè hæc fama manat vndiq́;.
Tuæ, pater, si prospero sint res statu,
Mihi nil potest accidere preciosum magis.
,, Quis gloriæ, florente patre, splendor est
,, Proli amplior? vel prole quis patri bona?
Nè moris huius pertinax sis, vt, nisì
Quod tu facis, rectè nihil factum putes.
,, Quicunq́; sese aut sapere solos venditant,
,, Aut mente, lingua aut præditos præ cæteris,
,, Hos si explices, prodent ineptos se & leues.
,, * Sed discere virum multa sapientem, neq́;
,, Nimium esse præfractum, probro non ducitur.
" Dum flumen imbribus auctum hybernis defluit,
Arbor decora flexilis surgit coma,
At quæ reluctat strata stirpitùs iacet:
Sìc nauta nil velum relaxans, sed nimìs
Pleni strepentem carbasi extendens pedem,
Transtris rate euersa supinis nauigat.
Compesce cæcas mentis iratæ faces.
Sapientiæ si pectore insedit meo
Vis aliqua iuuenili, optimum esse hoc autumo;
,, Virum artium in lucem peritum suscipi
,, Sìn hoc nequit (nèc sìc solet id obtingere)
,, Etiam a disertis valdè honestum est discere.
Rex, si probè hic dicat, decet te discere;
* Teq́; a parente: vtrinq́; iam dictum est benè.
Creon. Nos etiam id ætatis sapere docebimur

Contra φιλαυτίαν,

* *Solonis dictũ est* γηράσκω δ' ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

" *Duabus similitudinibus eleganter probat, cedendum esse.*

Chorus

* *Hæmonem alloquitur.*

Ab homine, cui vix barba decorauit genas?
Hæmon Non est iniquum, ætate quamuis sim rudi.
,, Facta potiùs reputare, quàm tempus, decet.
Creon Quod factum, honoribus scelestos prosequi?
Hæmon Non grata iubeo officia præstare impijs.
Creon An non eodem iam illa deprensa est malo?
Hæmon Non gentis istud turba Thebanæ asserit.
Creon Num ciuitas statuenda præscribet mihi?
Hæmon Hoccinè vides vt dixeras iuuenis nimìs?
Creon Par alterum imperare, non me patriæ?
Hæmon ,, Ea ciuitas non est, viri quæ vnius est.
Creon Nonnè imperatoris putanda est ciuitas?
Hæmon Terra imperares solus inculta probè.
Creon Mulièris insanus stupor pugnam hanc facit.
Hæmon Si tu ipse mulier: cura me mordet tui.
Creon Cum patre natus ibis in ius pessime?
Hæmon Crudele sæuus crimen admittis palàm.
Creon Crimen putas decreta tutari mea?
Hæmon Minimè tueris, sacra conculcans Deûm.
Creon O indolem impuram, & mulièri subditam.
Hæmon Me a rebus haud cernes subactum turpibus.
Creon Hunc coniugis pactæ ergô sermonem facis.
Hæmon Immò tui, meiq; causa, & interûm.
Creon Nunquàm hæc tibi nubet superstes posteà.
Hæmon Ergò occidat, certé opprimet aliquem cadens.
* *Creon de se dictum putat, dum tamen Hæmon se metipsum intelligit.*
Creon. *Num sic minatus dira confidens venis?
Hæmon. Quænam minæ, mentes inanes alloqui?
Creon. Plorans scies, mens cum tibi sit impotens.
Hæmon. Nî esses pater, te sapere dixissem malè.
Creon. Nè me mulièris verna dictis impetas.
Hæmon. Quidnis loqui, atq; audire nil contra velis?
Creon. Rectè: atqui (Olympum iuro) lætus aspera
Nunquàm in meum conuitia iactabis caput.
Educite illud odium, vt ante oculos statim
Propter maritum debitum fatum ferat.
Hæmon Non ante me, istud semper vt certum tene.
Neq; hanc dabis me propter exitio, neq;
Vultum iutuens lustrabis aspectu meum:

Vt hîc cum amicis remaneas, qui te volunt.
Chorus Diſceſsit, ô Rex, bile acerba concitus.
,, Talis quidem mens, ſi doleat, eſt impotens.
Creon. Faciat, ſapiat, exuperet humanum modum,
Nunquam has puellas horrida eripiet nece.
Chorus Vtramq; nè trucidare confeſtim ſtudes?
Creon. Non* alteram, quæ non tetigit; ais probè.
Chor. Quo mortis illam genere tentas cædere?
Creon. A plebe prorſum inculta quà patet via,
Viuam trahens hinc ſaxeo includam ſpecu,
Quantum recipiat pugnus, apponens cibi:
Vt tota deuitet piamen ciuitas.
Illicq; ditem, quem Deum ſolum colit,
Precata, rigidæ mortis obtineat fugam.
Aut tùnc breui perſuaſa momento ſciet,
Quòd inferos venerari inanis ſit labor.

ζῆνεν morti prius temere adiudicatam, hic liberat.

Carmen Chori mixtum ex varijs metri generibus.

Chorus ,, O Vſq; inuictiſsime Amor,
,, Amor lues diuitiarum,
,, Qui molliculis roſeiſq;
,, Genis habitas puellæ;
,, Tranas fretum, quiq; manes
,, Sedibus agrorum:
,, Nec te cœligenarum fugit vllus,
,, Nec quiſquam hominum. Qui habet
,, Te, percitus eſt furore.
,, Tu enim bonorum, vt mali ſint,
,, Triſti quatis pectora clade.
,, Et tu quoq; ad arma fratres
,, Atrocia concitaſti.
,, Vincit micans ex oculis
,, Gratia deſponſæ
,, Nymphæ, Principibus ſocia, vel ipſas
,, Leges. Indomita laſ-
,, ciuit Venus Aphrodite.
Nunc iſta videns præter leges

Fieri,

Fieri, vexor; nec lachrymarum
Vltrà fontem retinere queo,
* Communem thalamum, id est mortem. Dum * communem video * thalamum
Morte Antigonam ſubeuntem.
Antigone Videte ciues patriæ, videte
Iam me iter vltimum in-
ſiſtentem, atq; nouiſsimum intu-
entem ſolis iubar,
Pòſt nec vnquam: at omnibus æqualis
Me Herebus viuam rapit
Vſq; Acherontis vndas, nec geniali
Iunctam toro; mihi nec celebrem
Quiſquam Hymenæum
Decantat; imò Acheronti nuptura.
Chorus Nempè vel omni laude ſuperior,
Chorus eam consolatur, sed argumentis ineffica-cibus. Squallida mortis tecta ſubîto.
Nec tabifico morbo extincta,
Nec dum gladio transfoſſa truci,
Sed viuentûm libera ſola,
Forti pete Tartara greſſu.
Antigone Accepi acerbam Nioben periſſe
Ex Phrygia, ſatam
Tantalo, ad Sipyli cacumen.
Quam, vt ambiens hedera,
Domauit marmor rigidum. quam li-
queſcentem imbribus, (vt
Fama hominum eſt) cana nix deſerit nunquam;
Colleſq; lachrymis diſtillans
Irrigat. huic iam
Fortuna me ſimilem malè euertit.
Chorus Atqui illa Dea, et prognata Dea:
Nos mortales mortaligenæ.
Cum Dijs paribus, licet extinctam,
Mirum auditu eſt, te æquale pati.
Antigone Heu irrideor. Quid, mihi per,
Deos Penates
Non magè iacenti illudas quàm ſuperanti?
O patria, ô patriæ

Viri

Viri valdè opulenti:
O Dircæi fontes, &
Thebarum nobilium nemus; vos
Teſtes miſeræ mihi appello,
Ipſis vt ab amicis, quibuſq; legibus,
Inſleta, inaudito ſepul-
chro, ſquallido abſtrudor ſpecu.
Heù, infœlix: nec
Defuncta, nec ſuperſtes putanda.
Chorus. Nec Inferis, nec cum his qui ſuperſunt
Habitans, nefandum auſaq; ſcelus,
Pœnas luens, ergaſtulum
Cecidiſti in altum filia.
Patris quandam ſubis miſeriam.
Antigone Attingis (heù) tabificos
Mihi dolores,
Patris miſeraſq; clades,
Præteritum quas
Intulerat fatum
Thebanos apud acres.
Eheù maternum crimen
Lecti, incœſtiq; concubitus
Cum patre miſerrimæ matris:
Ex quibus ego ſata ſum, quondam beata;
Ad quos acerba hoſpes iàm eo
Innupta & execrabilis.
Heù frater, infœlices
Adeptus thalamos, mihi qui
Tua nece affers necem ſorori.
Chorus. ,, Præſtare pietatem pium eſt:
,, At ſceptra, cui regnum obtigit,
,, Violare nequaquam licet.
Sed perdidit te affectus amens.
Antigone Inſleta, ſolaq; ſine Hymenæo
Infœlix rapior
Mortis ad propatulam viam.
Nec mihi lampadis ætheriæ
Iubar hoc videre fas poſthàc.

Meam

Meam nemo flet illacrymatam
Ruinam amicus,

Iambici trimetri.

Creon NOn ſcitis, ante funus vt mœſtos modos
Increpat lictores quod non abducãt puellam. Luctuſq; nemo comprimat, ſi fas loqui?
Quin hanc mora rapitis remota, & abdito
Circumplicantes vndiq; (vt fatus) ſpecu;
Ibiq; ſolam linquitis, ſiuè occidat,
Seù vitam eo concluſa monumento colat?
* *Pilati puritas.* Sic, qnantum ad hanc, nos labe * puri noxia.
Nec illa pôſt ſedes ſupernas incolet,
Antigone O tumule, ô antrum, ô lapide perfoſſo domus,
Cuſtos perennis, quò ſemèl greſſum ferens,
Meis fruar, iam clade quorum maximum
Torua numerum deglutijt Proſerpina;
Quorum vltima ego ſum, quæ (malum) diem anteà
Claudo ſupremum, fata quàm vitæ exeant.
Spes firma, ſi abeam, pectus inuaſit meum,
Charam profecturam patri, & charam tibi
Mater, tibi charamq; germanum caput.
Nam mortuos vos propria laui manu,
Magnificum & ornatum dedi, tum funebres
Mœſta attuli inferias. At ô Polynices, hoc
Iam præmium habeo funus exornans tuum.
Rectè hoc decus tuliſſe ſapientes putant.
Soboles mihi ſi adſit parenti plurima,
Si mihi maritus lue periſſet tabida,
Nunquàm iſtud inuitis periclum ciuibus
Ingrederer. hæc quæ ratio prolectat loqui?
Nam mihi marito adeſſet extincto nouus,
Proleq; vir alius ſereret ablata nouam; At
Parente vtroq; orco receptis, quis nouum
In poſterum generare germanum poteſt?
Tali te honorans fratris occiſum manu
Pacto, Creonti immane flagitium putor.
Crimenq; dirum auſa eſſe, germanum caput.

Nuncq; ad necem sic manibus apprensis rapit,
Sine thalamis toroq; nec iunctam viro:
Nec læta sobolis turba matrem amplectitur.
sed orba amicis sic miserijs obruta,
Viuens ad ima trudor Inferni loca;
Quàm ex legibus transgressa diuinis nihil?
Quid ad Deos misera alleuarem lumina?
Quemuè sociorum iure posthàc alloquar?
Etenim reporto iniqua pietatem colens.
Quòd si Deûm censura iusta esse hæc probat,
Veniam libentèr crimine obstrictæ damus;
Sin crimen horum est, plura caueant nè mala,
Quàm in me intulerunt, iure cogantur pati.

Anapestici.

Chorus ETiamnum animos seruat eosdem,
Veteraq; minax fundit stomachus?
Creon Certè famulis, hanc qui abriperent,
Tarda excutiet mora ploratum.
Antigone Hei mihi; morti proxima vox hæc.
Pectus penetrat.
Chorus Vos nequaquam sperare hortor,
Non supplicium hoc sic constituendum.
Antigone O Thebanæ terræ vrbs patria,
Et penates patrij,
A lictoribus vi abducitur. Rapior, mora nulla retardat.
O Thebarum perspicite duces
Me reginam solam reliquam,
Quæ perpetior, cuiusq; manu,
Iustam propter pietatem.

Carmen Chori vt solet, varium.

Chorus TVlit infirmum Danaës corpus
Consolatur eum Chorus ab exemplo Danaës Mutare iubar carcere ahæneo
Solis. Namq; ligatur
Clàm tumulari inclusa recessu

Arqui

Atqui & clara est stirpe profecta,
Et prægnans Iouis auri
Sobolem aluo condidit.
,, Fati maxima virtus, validæ & vires:
,, Nec imber ipsam, aut Mars ferox,
,, Nec Turris alta, nec ratis
,, Salo incedens vitare possit.
Aliud adducitur exemplu Lycurgi. Lycurgusq; satus stirpe Driantis
Thracum rex, grauiter fulminea
Bacchi plectitur ira,
Passim carcere saxeo septus;
Crescens & vehemens sic animi feruor
Consedit rabie. Illum
Rabies corripuit,
Cùm Bacchum impeterat conuitijs prauis.
Cessare fecit Mænades,
Bacchiq; restinxit faces;
Canoras quoq; Musas lacessit.
Tum propè Cyaneas maritimas petras,
Gemini & maris
Littus Bosphorium,
Atq; Thracum Salmydessus,
* *intellige Plexippum et Pandionem, quos excæcauit nouerca.* Ibi Threicius Mars cum * vtriq; Phinidis
Viderant graue vulnus,
A coniuge impositum feroci,
Orbatum vtriq; luminum iure orbibus,
Proiectione hastilium cruenta,
Atq; radiorum impetu disruptum.
Posteà liquefacti miseri
Miserum statum
* *Matris, id est, Cleopatra.* Flebant * matris aue
Thalamis iunctæ sinistra.
Quæq; ex veteri ortum genere
Duxit Erechthidûm
Vmbriferis in antris;
Ea alta iuxta est patris procellas,
Nata Boreæ, qui est rupe decliui celer,
Satus Dijs. Fata quin & illam

Longæua complexa sunt latentem.

ACTVS QVARTVS.

Senarij Iambici.

Tiresias THebane rex, en publica adsumus via,
Alloquitur Chorum & Creontẽ. Duo unius gradum ferentes lumine.
Cæcus viam ignotam ex duce instat præuio.
Creon Quid nuncias longæue Iiresia noui?
Tiresias Ego docebo, tuq; vati obtempera.
Creon Vnquàmnè ego consilia reieci tua?
Tiresias Rectè igitur ad clauum sedens vrbem regis.
Creon Herclè ipse fateor, me iuuasti plurimum.
* Id est, in summo periculo. *Tiresias.* Rursùs age, sape, stans * in acie nouaculæ.
Creon. Quid? fare: vox me horrore perfudit tua.
Tiresias Certò scies, signa artis excipiens meæ;
Antiqua in arce dum egerim auguria sedens,
Probus vbi fuit auspicia captandi locus
Ignotum aues tum voce fundentes sonum,
Clanxêre tanquam œstro maligno percitæ,
Et inuicèm sese vngue lacerârunt fero.
Cædem arguebat strepitus alarum euidens.
Pauore quassus cuncta quò vergant timens.
Flagrantibus sacram appuli aris victimam,
Ex hostia vulcanus in tenebras abit:
In cinere tabuit artuum sanies fluens,
Flammamq; fumo respuit surgente, tum
Effusa sparsim humi iacebant viscera,
Adipem labans spernebat iniectam femur.
Monstrauit istæc cuncta præcedens puer
Obscura sacri signa monstrosi mihi.
,,(Namq; hic mihi dux est puer, ego cæteris.)
Vrbi tua hoc mens praua discrimen parit.
Altaria, atq; cœlitum sacri foci
Scatent comesto vulturum & canum cibo,
Misero Oedipi nondum sepulto filio.
Nec Dij pias litationes hactenús,
Nec artuum flammas nigrantes sustinent;

Mæstæ

Mæſtæ nec argutos aues ædunt ſonos,
Paſtæ nefandas cædis humanæ dapes.
Hæc vſq; fili mente verſentur tua:
,, Hominibus eſt errare commune omnibus:
,, Sed culpa poſtquàm admititur, non ampliùs,
,, Stultus nec infœlix homo eſt, qui noxio
,, Non pertinax malo mederi nititur.
,, Nam pertinacia dura ſtultitiam arguit.
,, Sed cede mortuo, iacentem pungere
,, Noli: necare mortuum quæ immanitas?
,, Studens tuæ hæc dico ſaluti: a beneuolo
,, Vtilia ſi promas, iuuabit diſcere.

Creon Omnes velut ſcopum petentes, ô ſenex,
Iam tela colliniatis in noſtrum caput.
Non me iſta diuinatio expertum latet,
Factioq; ſpretum veſtra vendidit diù.
Lucramini, diuendite electro hoc caput,
Seù ſardico, ſeù auro velitis Indico
Nunquàm illum humo condetis iniecta tamen;
Non, ſi Iouis aquilæ velint abreptum eum
Vt prædam ad altos proijcere Iouis thronos.
Nec, vt piaculum hoc paueſcens horridum,
Dari ad ſepulturam ſinam. Scio probè,

Creon ſuſpicatur, Tireſiam pecunia corruptum eſſe.

,, Lædere Deos mortalium nemo potest.
,, Multi diſerti, ô Tireſia, turpiſsimis
,, Labant ruinis, quando lucri gratia
,, Turpem ore ſermonem polito fabricant.

Tireſias Heù, nemo ſcit mortalis hoc? nemo explicat?
Creon Quam rem? quid hoc commune dictum obnunciat?
Tireſias ,, Opulentiam ſummam eſſe conſilium bonum.
Creon ,, Damnum eſſe maximum rudem inſipientiam.
Tireſias Hic te profectò morbus oppreſſum tenet.
Creon Acerba nolo obijcere vati opprobria.
Tireſias Atquì obijcis, me falſa proloqui aſſerens.
Creon ,, Vatum omne diuitiarum inexplebile genus.
Tireſias ,, Tyrannicum genus omne turpi lucro hiat.
Creon Num Principem noſti eſſe, dicta in quem iacis?
Tireſias Noui: hanc quidem vrbem mea ope ſeruaſti integram.

Creon Prudens es augur valdè, at iniusto fauens.
Tiresias Me ex pectore haud mouenda cogis proloqui.
Creon Moue, loquere, lucri modò haùd adigat sitis.
Tiresias Siccinè lucro me mens tua impulsum æstimat?
Creon Nunquam animum habebis (scito) venalem meum.
Tiresias At scito tu: Non ampliùs multos rota
Solis diurnos rapida ducet circulos,
Ex liberis vnum antequam ipse mortuum
Inuitus in locum peremptorum dabis:
Quòd obrutos fossa abdita viuos habes,
Animamq; tumulo honoris expertem locas:
Tum etiam, Inferûm quòd sorte vacuum debita,
Et funere, & iustis carentem contines,
,, Quod nec tibi, nec Dijs supernis fas erat.
Sed (pessime) istæc scelere violantur tuo.
Horum ergò tendunt in tuum insidias caput
Vltricium iam turba Furiarum horrida
Vt tete in ipsis obsitum prendant malis.
Tecum hæc puta; tentatus an precio fidem
Dico. Haud erit prolixa temporis mora,
Cùm tua tuorum perstrepet luctu domus.
Infensa valdè fiet vrbs quæuis tibi,
Quamcunq; trux canum aut ferarum polluit
Laniatus, aut rapax volucris putido
Fœtore sacros vrbis inficiens Lares.
In te dolentem talia, quasi arcu potens.
Emisi acerbi firma cordis spicula,
Quorum haud vales effugere feruentem impetum.
Nos ergò, * fili, sine mora hinc abduc domum:
Stomachum * ferocem in iuniores euomat,
Linguamq; pòst discat alere proteruam minùs,
Mentemq;, quàm nunc, corde meliorem gerat.
Chorus Discessit ô Rex, horridas iactans minas.
Cognouimus certè, capillum ex quo nigrum
Ætas mihi in canos senescens tinxerat,
Hunc nunquàm in vrbem vana præfatum hactenùs.
Creon Noui ipse: & hinc mens trepida turbatur mihi.
Concedere est graue: at reluctantem tamen

* *Puerum suum affatur, a quo deducitur.*
* *Hic id est Creõ*

Animum

Animum aſpera clade opprimi grauiſsimum.
Chorus Imò ô Creon nùnc conſilio eſt opus bono.
Creon Quid exequi ergò debeam oſtende, obſequar.
Chorus Statim hinc profectus virginem effoſſo ſpecu
Emitte, tum buſtum perempto conſtrue.
Creon Hæccinè probas & author es concedere?
Chorus Quàm, Rex, celerrimè. Incito præceps gradu
,, Malos Deûm vindicta concîdit viros.
Creon Heù, vix adhùc a priſtina mente abſtrahor,
,, Vt hoc agam. At fato haud repugnandum graui.
Chorus Hæc perfice abiens, nè quid inceptes noui.
Creon Sìc gradiar vt poſſum. Ergò vos ſatellites,
Quotquot iam adeſtis, dexteras ſecuribus
Armate, & in locum æditum procedite.
Quandò hùc trucis deflexus eſt animi rigor,
Soluam ipſe præſens, qui priùs conſtrinxeram.
Namq; vereor, nè conſtituta iura dum
Retineo, non ſit optimum vitam ædere.

Carmen Chori, vt alijs in locis, mixtum.

* Id eſt, Semeles Cadmi filiæ.

Chorus Bacchum inuocat, vt rebus afflictis opem ferat.

Chorus. Celeberrime, * Cadmeiæ
Nymphæ decus ſummum, Iouiſq; grauiſoni genus,
Qui nobilem foues
Italiam, regiſq; communem agrum Eleuſinium
In Cereris campo; ô
Liber Bacchantûm metropoli Thebis
Habitans, madidum ad Iſmeni
Fluuium, atq; ferox
Iuxta genus draconis.
Radians bifido Parnaſſo viderat te fumus v-
bi Coryſiæ nymphæ
Palare Bacchides
Caſtaliæ ad fluenta. Te-
q; frondentes hederis

Nissa est mons Thebidis, Baccho sacer.

Nissæ ripæ, & florens littus
Racemiferum lætis
Cantionibus effusis mittunt
Thebani Ducem soli potentem.
Quam ex vrbibus cunctis
Amas, ictam Semelen
Ob parentem fulmine.
Iam ergò quando tota vrbs
Violento constringitur
Malo, veni precor
Salutari pede Parnassium
Iugum linquens, aut gemebundum
Aequor.
O ignis micantûm
Dux syderum, & qui nocturnis
Cantionibus præes,
O Iouis soboles,
Naxus Insula est sacra Baccho. Properato Naxijs
Cum comitibus citò, &
Thyadibus, quæ quandò furunt,
Nocte te in-
tegra Principem celebrant Iacchum.

ACTVS QVINTVS.

Iambici Senarij

Nuncius Tristissima fabulæ catastrophe. O Incolæ Cadmi, domusq; Amphionis,
,, Vitam hominis, antequàm effluit, nec laudibus
,, Efferre, nec culpare quis meritò potest.
,, Nam semper & fortuna fœlicem erigit,
,, Et denuò Fortuna miserum deprimit.
,, Nec vlla rerum auguria certarum scio.
Mihi beatus visus est olim Creon,
Quando hostium è terra hac cruentam vim expulit.
Obtenta patriæ sceptra solus rexerat,
Florens celebri liberûm propagine:
,, Nùnc cuncta pereunt. Nam voluptates (viri)
** Idic versus integer deerat in* ,, Cùm deserant, * non ampliùs quenquàm æstimo

,, Vitam

nostris exemplaribus Græcis, dum admonitione Iocabimi Chamevarij ex Athenæo restituitus erat.

,, Vitam agere, sed viuum cadauer censeo.
,, Esto domi fortuna, si vis, splendida
,, Vitamq; tibi regalis illustret nitor,
,, Hoc si absit, his cum gaudio lætè frui,
,, Funi vmbra ego reliqua præ voluptate haùd emam.

Chorus Quas afferens iam regis ærumnas venis?
Nuncius Sunt mortui: sunt causa, qui viuunt, necis.
Chorus Et quis trucidat explica, & quis occidit?
Nuncius Hæmon sua ictus dextera lætho occubat.
Chorus Vtrùm paterna læsus, an propria manu?
Nuncius A se ipse, coniugis ob necem infensus patri.
Chorus Vt verba vates vera es effatus nimis.
Nuncius Sic res habet: nunc alia meditari licet.

* Hanc Euridicen Hesiodus Heroiocben vocat.

Chorus. At cerno iam miserrimam * Eurydicen toro
Iunctam Creonti: ex ædibus vel mortuo
Quiddam audijt de filio, vel casu adest.
Euridice Sermonis, ô ciues ego accepi sonum
Ædem Mineruæ Palladis sacram petens,
Vt veni amenam precibus appellans Deam,
Duræ recludens ferream portæ seram,
Et cladis aures perculit domesticæ
Strepitus: ad imam prona tellurem cado,
Famulæ timent, me pauidus oppressit stupor.
Sed rursùs expedite quicquid sit mali;
Non calamitatum ignara cuncta exaudiam.
Nuncius Ego, ô Domina Regina, coram proloquar,
Nec præteribo veritatis quippiam.
Mollire te qùid moliar, cùm posteà
,, Fallax ero? Res recta sempèr veritas.
Ego tui sectabar in campum pedes
Mariti, vbi deforme Polynicis situm
Erat cadauer canibus erosum feris.
Primum triformem Hecaten precati, noctis &
Dirum arbitrum, beneuoli vt iras comprimant;
Pura hunc aqua lauamus: effractis recèns
Ramis, necati reliquias exusimus:
Terræq; bustum fabricantes eminens,
Rursum ad puellæ lapide constructum aspero

Thalamum profanæ mortis ingredimur cauum.
At vocis altos eiulatus eminùs
Quidam propè ad thalamum ſepulchralem audiens
Rapido Creonti monſtrat aduentans pede.
Huic ocyùs dum properat, inſanæ ſonus
Vocis ſtrepit, pòſt corde lacrymoſo gemens
Hoc triſte verbum emittit. ô infelix ego;
Sumnè ipſe vates? numquid infauſtiſsimam
Hanc omnium, in quas me dedi, ingredior viam?
Vox filij pectus quatit. ſed concito
Famuli gradu properate & aſtantes propè
Aſpicite ſaxeam aggeris compaginem,
Limen ineuntes carceris: vel Hæmonis
Vocem audio, vel Dij mihi errorem offerunt.
Hæc conſpicati Regis ex iuſſu ſumus
Animo cadentis. * Hanc receſſu in intimo
Ceruice vincta penſilem conſpeximus,
Zona tenaci aut ſindone obſtrictam gulam,
Atquì * ille mediam mulierem amplexus iacet,
Sponſæ grauem pendentis interitum gemens,
Diriq; facta patris, & miſeros toros.
Vt vidit hos planctu aſpero exhauſtus pater,
Irrumpit intrò: fletu apud ſeſe ædito
Clamat; nefas ô quale conflaſti miſer?
Quid cogitas? cur clade temet conficis?
Egredere fili, en ſupplices tendo manus.
Illum feroci natus aſpectu intuens,
Et reſpuens vultu, ore compreſſo, truci
Enſem manu diſtrinxit ancipitem; patre
Iſtum fuga vitante, fruſtratus ferit.
Deinceps ſibi infeſtus miſer, medium obuio
Immergit enſem latere: pòſt in flexilem
Adhùc ſuperſtes virgini amplexum ruit;
Ex imo anhelans efflat eductum halitum,
Alto cruentum ex ore ſanguinem vomens.
Sìc mortuam extinctus premebat, nuptias
Cæca miſer ſortitus Inferni domo;
,, Facto indicans, quàm turpe ſit, quàmq; improbum
,, Præceps

* id eſt Antigonē

* id eſt Hæmon.

En vlice dolore victa domum, ſe

recipit. ,, Præceps temeritas rebus humanis malum.
Chorus Quid hinc potes conijcere? iam mulier abit,
Bonum priusquàm effatur, aut verbum malum.
Nuncius Et me quoq; inuadit stupor: spe tamen alor,
Quòd filij cladem audiens, non publicè
Lamenta profundet, sed intùs in ædibus
Sobolis acerba fata cum ancillis gemet.
Non tam illa læuæ est mentis vt peccet palàm.
Chorus ,, Ignoro: mihi nimium silentium graue
,, Portendit aliquid. Verba frustrà hìc fundimus,
Nuncius Quìn irruamus, nè cor ira percitum
Clàm immane quoddam facinus occultet, domum
Totam peragrantes. ais quidèm probè,
,, Nimij miseria vsq; est silentij comes.

Anapestici.

Chorus ATquì, en, fert hìc Rex ipse gradum
Gnatum exanimem dextra apportans.
Dicere si fas, non ex alio est
Clades; culpa at penes ipsum est.

Carmen Choricum variè mixtum ad finem vsq; Tragediæ, intersertis multis & Senarijs, & Iambicis, & Anapesticis.

Creon Heù mentis incallidæ
Creon apud Chorum sua facta deplorat. & errata pergrauia,
& exitialia. Heú qui necant,
Necatosq; qui cog-
natos vident.
O incepta iàm meis in-
faustissima.
O fili tener tenellæ adiacens,
Heù, ohe:
Moreris, occidis,
Mea, non tua, truci amentia.
Chorus Vt serò quod iustum est videris cernere?

Creon Tandem miser cognosco. iam nostrum in caput
Deus, calamitate me graui premens,
Intonuit, & me clade concussit mala;
(Heu) ciuium commune remouens gaudium.
Eheù:
,, O asperi labores virûm.
Famulus Rex aduenis quasì malorum possidens;
Partìm in manu, partìm afferens, partìm ædibus,
Redis miser, nouaq; ista visurus mala.
Creon Num peius etiamnùm, aut malorum est amplius?
Famulus Vxor necatæ prolis infœlix parens
Extincta dudum vulnere inflicto iacet.
Creon O, ô domus Tartari
Nefanda, quid me conficis luctu senem?
Pho dolores mihi af-
ferens pessimos, quid affers mali?
Væ: perditum anteà necasti virum.
Profare ô serue, quid hoc quod nuncias noui est?
Væ, væ, væ:
Sobolis ad necem
Ferox coniugis fatum esse additum?
Famulus Cernere licet. Nam non humata est hactenùs.
Creon Hei mihi:
Etiam secundus aliud malum cerno miser.
Quod ergò, quod me iam manet fati genus?
Natum cruenta defero infælix manu,
Ipsamq; video flebili extinctam nece.
Heù mater misera: heù fili.
Famulus Illa ense transfossa, illa circum altaria
Premit venustas palpebras. lugens quidem
Priùs celebrem Megarei absumpti torum
**Id est Hæmonis* Post * huius obitum, dira postremò tibi
Fata imprecatur prolis extinctæ reo.
Creon Heù, heù, Heù:
Metu distrahor.
Quid hoc pectus ne-
mo mortifero ense traiecit? æ-
rumnosus ego: heu, heù.

Ærumnosa

Ærumnosa me calamitas premit.
Famulus Horum quasì culpam malorum sustinens,
Ob virginis fatum impium pænas luis.
Creon Quo dissoluta in cæde coniux est modo?
Famulus Ipsa proprium mucrone transfixit iecur,
Vt filij lacrimabilem accepit necem.
Creon Heù: harum fœda cladium a me nota
In alium nequit referri virum;
Ego te, ipse ego perêmi. ô miser.
Ratum ipse eloquor. Ehò seruuli,
Rapite me citò, abripite me hìnc procùl,
Qui non sum magìs, quàm qui nullus est.
Chorus Lucrum imperas, si quid lucri sit in malis:
,, Nam quæ breuissima in malis, sunt optima.
Creon Veni, veni,
O optata mors, meorum optimè
Ferens vltimum malorum diem:
Tandèm veni, veni,
Vt haud alia lux mihi appareat.
Famulus Sunt hæc futura; at iam quid hæc facere est opus?
Curent quidem, curare quos istæc decet.
Creon Sed quæ loquor, sunt maximè in votis mihi.
Famulus Nè nunc preceris quippiam. nunquàm malum
,, Fatale quisquàm effugere mortalis potest.
Creon Virum abripite perditum me hìnc procùl,
Qui te ô gnate non volens neci dedi:
Teq́; coniux. Heù me miserum, nescio
Priùs quem aspiciam, aut quo cursu properem.
Nam cuncta ceciderunt mihi partìm in manus
Obliqué, & hoc partìm in caput:
Totumq́; Diui sorte me mactant graui.
Chorus ,, Prima beatæ pars est vitæ
,, Multum sapere: valdè in Diuos
,, Nocet impietas, magnam clati
,, Pænam ob grandia verba luentes,
,, Sapere extrema
,, Tandèm didicêre senecta.

Ictus piscator sapit; & Homer⁹. ῥεχθὲν ἠτε νύπιος ἐγνω.

FINIS ANTIGONES.

Ad

MVM

Ad EVNDEM ILLVSTRISS. ARVNDELLIÆ COMITEM Octaſtichon.

HÆc mea ſi quicquam placuit tranſlatio, Cõmes
Inclyte; materies aut bona ſi qua ſubeſt:
Hæc mea pompa ſimùl placeat proſitq; legenti,
Quam totam Antigones fabula triſtis habet.
Inſuper appoſui pompis, quæ digna notatu,
Themata; quæq; probes vtilitate ſua.
Tu dignare igitur vultu luſtrare benigno,
Quod dedit ignoti Muſa benigna viri.

Veſtri honoris ſtudioſiſsimus
Tho. Watſonus.

POETA.

PEr omne ſcriptorum genus ſapientia
Diuina ſerpit: illa communis libro eſt
Cuiq; & arti iuſta materies: In hac
Verſantur omnes, & ſuum ſtudium locant.
Tamèn relucet clariùs nuſquàm, bona
Quàm ſub Poëſi; quæ loquens dici poteſt
Pictura in hominis mente virtutem imprimens.
Quò propiùs ipſam vîderis, pulcra eſt magis;
Speciem bonorum ſignat in mente, & viæ
Rectæ magiſtra corrigit vitæ malum.
Natum eſt Poëma, vt mentibus noſtris ferat
Opem, vagoſq; vt tollat errores: in hoc
Conficta vitæ debitum noſtræ docet
Perſona curſum; quid decet, quid non ſequi.
Velùt hìc acerba clade proſtratus Creon
Suis apertè prodit ærumnis, malum
Quàm ſit nefandum dura mens, animi & rigor
Inflexus: in quem nulla vis, ratio, minæ
Valent, ſed animo ſempèr incepto tenax
Inhæret. Hanc rem pompa monſtrabit ſequens.

Iuſticia.

IVSTITIA, *cum sceptro.*

Prima Pompa

IVdex habenas solus imperij tenens
Sum pacis author, sumq; causarum arbiter;
Ego regna & vrbes legibus sanctis rego;
Iubente me omnes omnium crescunt opes;
Veteres reuello fortis iniurias; graues
Compono lites; regulam scriptam sequor,
Seù exorno honestos, seu malo sontes premo.
Sed sæpè ab istis distrahor nolens, volens;
Hinc Æquitas, hinc dirus abducit rigor;
Ancepsq; dubito quid sequi præstet. sed hìc
Audire, quæ me iam petit ratio, libet.

ÆQVITAS, *mulier cum bilance.*

EGo media inter ius licentiamq; eo,
Benignitatis Æquitas semper comes.
Etsì colam ius maximè, rectè tamèn
De iure summo mitigo quantum licet,
Et causa quotiès flagitat bona. Tempero
Memet ego, & ardens abripit nusquam furor.
Si sit necesse, muto iudicium datum,
Aut sì vsus alitèr postulet rectus. graui
Multum remitti lenitèr pænæ decet.
Quin Domina, famula sim tibi: multum bonus
Iuuabit animus in re iniqua. Patriæ
Per me salutem, rebus afflictis opem
Feres; quietam ciuibus pacem dabis.
Namq; vt minister legis est quisquis præest,
Sic dominus eius subdita est arbitrio.
Hærere scripto mordicùs minimè licet.

RIGOR, *vir cum gladio.*

QVìn lenitas hæc mentis est stultæ nota.
Sceluscq; prauum crescere in peius facit.

Imò

Imò tuetur Principem inflexus Rigor,
Linguas, malumq́; candido ferro premens.
Custos fidelis seruat imperium metus.
Labefactat vrbes sola spes veniæ; semèl
Si detur, aliud maius irritat malum.
Quisquis remittit, transgredi leges docet.
Fouet scelus qui punit ægrè. Iudicis
Boni est seuerè persequi sententiam,
Normamq́; scriptæ legis. Indulgentia
Quàm sæpè magnas ciuitates perdidit?
Quot regna turpi ditia æquauit solo?
Parêre dicto qui recusat pertinax
Tollatur ense vindice, extinctus cadat.
Exempla cunctis æde. Nullius minis,
Nec te querela vocis inflecti sinas.
Sic me Rigore regna confirmes tua.

IVSTITIA.

HIc sermo præstat: vtar hìc ferro tuo;
Tutusq́; nemo iura calcabit mea.

OBSTINATIO, *vir cum lorica.*

ADamante durius cor Obstinatio
Possideo: ferrum temnoq́; & flammam rigens:
Inuia sagittis pectus obstringit meum
Lorica: non me læthifer domat chalybs;
Nec surda molles ora blandiciæ mouent;
Saxum resultat, respuitq́; ictus meos;
Vultusq́; nostri est sempèr inuictus color.
„ Proles Rigorem dura genitorem sequor.

IMPIETAS, *vir cum mucrone.*

„ FAs omne rumpo prorsus impietas furens.
„ Per omne crimen nostra grassatur manus.
„ Necmetuo ciues, nec propinquos, nec Deos.

„ In

„ Inscelera gressu cuncta præcipiti feror.
„ Hic mucro parcit nemini, quemuis ferit,
„ Ipsiq; summo vel Ioui vulnus dabit.

FLAGELLVM, *vir cum flagello.*

Iouis flagellum punio ininstos viros,
Vltrixq; per me pœna crudeles manet;
Immineo sempèr crimini, & sontem premo;
Peccansq; loro cæditur quiuis meo:
Nec crimen vllum hanc vindicem effugiet manum.
„ Tardat Iouis, sed tollitur nunquàm vltio.

SERA POENITENTIA, *vir.*

Heù, sapio tandèm sera Pœnitentia:
Quis fascinauit cor meum insanus furor?
Quæ cæcitas hoc pectus obsêdit mihi?
Quod si antè nossem hoc, emori optassem priùs,
Quàm perpetrassem tanta. nunc votum est mori.
Heù mentem inanem: dira me clades premit.

POETA.

Secunda Pompa.

Priuata magnus rispicit dum animus mala,
Partem in sinistram ductus affectu leui,
Violare tentat publicum ius, propriæ
Memor miseriæ, in patriam officij immemor,
Contraq; fasces incito fertur gradu,
Facinusq; mortem per malum accelerat suam.
Atq; hæc sepulcrum flebile Antigones docet:
Palàmq; faciet iam sequens spectaculum.

MAGNANIMITAS, *mulier.*

Parente claro nobilis Magnanimitas
prognata, honorem stemmatis iacto mei.
Nostrum hàuq; decebit pectus affectus leuis.

Immota paruis, non leui irritor malo.
Iacere multùm me pudet, multum fero.
Intenta quicquid conor, effectum dabo.
Quam ſumo partem, protego vehemens nimis.
Incerta dubito ſæpè quò vertam priùs,
Dum patria, nexus ſanguinis, princeps vocat.
Parere ſimùl his haùd licet. Procedite,
Docete quam nunc ingredi præſtet viam.

PATRIA *anus.*

PAtriam parentem me tuam conſtans amas:
Te gremius iſte geſsit, & mammam dedi.
Sapiens Vlyſſes patriam nidum quasì
Saxis repoſtum æternitati prætulit.
Præſtare nunquàm quod mihi debes, potes:
Quiſq; eſt beatus, dum mihi eſt florens ſalus;
Cùm pereo, miſer eſt: emori pro me parum eſt.
Vſq; eſt tenendum noſtra vox quicquid iubet.
Vis eſſe fælix? audiens eſto mihi.

COGNATIO, *vir ſqualidus.*

COgnationem ſanguinis partem tui
Me deſeres? ab hoſte calcari ſines?
En quanta pacior. Totus infœlix cadam
Si prodar a te, nullus auxilium feret.
Lenimen vllum non erit noſtri mali.
Ergò petenti cede iutricem manum,
Et fac quod omnes iura naturæ iubent;
Natura ſuadet ferre cognatis opem.

MAGNANIMITAS.

TE iàm iuuabo, ſponteq; * hac ſpreta ſequar.

* Id eſt Patria.

Tranſgreſsio

TRANSGRESSIO, *vir.*

TRanſgreſsio æqui nomen eſt mihi : ſequor
Quò fert voluntas : lædo vicinos agros,
Tranſilio ſepta, limites demolior;
Admotus & obex pectus inflammat magìs:
Nihil coercet, iura frango publica.
Species honeſti ſi qua, nil quicquam moror.

CONTVMACIA, *vir.*

IStùc rebellis aſto Contumacia,
vultum impudentem, ſpiritus magnos gero :
Nec me timere iudicis vultus facit.
Peccaſſe quicquàm non pudet, factum ſcelus
Defendo, iacto, glorior. Famæ quasì
Studens, libenter fata quod ſtatuunt feram.

ODIVM *vir.*

ODium ſceleſtos proſequor : prauos premo
Vi ponderoſa, nemo me benè ſuſtinet :
Charos amicos ante hàc tandem horreo,
Merita & priora prorſùs ex animo cadunt.
Me partinacem nullius damnum mouet :
Cuiuſq; mordax crimen allatro vt canis.

SVPPLICIVM, *cum ſecuri.*

IMmane recta voce ſupplicium vocor;
Ex ore ſemper iudicantis pendeo.
Exilia, mortem, carcerem hac dextra fero.
Perago imperata, reffero abſciſſum caput.
Sæuam hanc ſecurim nemo declinat reus.

POETA.

Tertia Pompa.

IVuenile pectus feruidus penetrans amor
Statum priorem mutat atq; alium facit.
Aduersa si res acci.'at, nescit regi;
Exutus animo, pronus in artes malas
Fertur: salutem negligit. Verbum est vetus,
Sapere, ac amare vix Ioui iunctim datur.
Hæmonis hoc, se dum necat, fatum docet;
Idemq; monstrat ordo qui prodit nouus.

CVPIDO, *puer cum arcu & sagittis.*

ADsum Cupido dictus infamis Deus.
Quamuis vtroq; lumine orbatus; tamen
Sagitta metam tangit hæc: quoduis iecur
Emissa penetrat, & loco in iusso manet.
Vagor per omnes impiger mundi plagas
Semper secundis rebus insidias loco.
Vel fulminantem nostra fax torret Iouem.
Hæc me furentem turba sectatur comes.

TEMERITAS, *vir.*

LIngua proterua futilis sum Temeritas.
Incerta me sors, nulla sed ratio regit.
Præuideo prudens nulla: quæ casus feret,
Sequor: fidele sperno consilium; obstrepo
Procax & amens: ducit error de via.

IMPVDENTIA, *vir ferreum os.*

SVccedo vultus ferrei Impudentia.
Perfricta frons hæc neminem prorsùs fugit;
Pudor nec vnquam conscius vultum notat.
Prorsùs decorum negligo officium insolens.
Non cedo patri, sed lacesso opprobrijs;

Innata

Innata talis pectori est audacia.

IMPETVS.

PRæceps vagusq́; & pronus ad casum Impetus.
Nostros amores si quid aduersum premit,
Vel si dolores bile cor pungant meum,
Quò timeo ferri? nil moror, sed quodlibet
Attento facinus: exulat ratio: quasi
Rabie maligna percitus, morti obuium
Do sæpè memet, fata præuertens mea.

INTERITVS.

INteritus adsum, memet & lædo furens.
Nullus cadentis ordo naturæ hùc trahit,
Sed vis refringens cæca vitæ stamina,
Manumq́; propriam in funus armauit meum.
Vitam hanc adêmit mens mea impaciens mihi,
Raptiq́; amoris luctus affligens. Comes
Huic fio, sequitur Impetum quisquis ducem.

POETA.

Pompa quarta, et vltima.

FœLix putandus, mente qui prudens agit.
Gratus piusq́; est in suos: Legi datæ
Parere nouit; sempèr illæsus manet;
Omni ex periclo liber euadit; bono
Fert placidus animo, quicquid aduersi venit.
Istuc apertè mitis Ismene docet,
Et ista quæ iam turba postremò venit.

RATIO.

EN Ratio vitæ lumen humanæ vnicum;
Monstrare rectum muneris pars est mei.
Affectus ore cedit obliquo mihi,
Consilia laudo sana; nil præceps ago.
Mores viciaq́; trutinam subeunt meam.

Rectum capeſſo; reſpuo quicpuid malum eſt,
Fortuna quamuis duplici includat malo,
Perſiſto placida; recta mens ſemper manet.

PIETAS.

PIetas inermis, patriam & Diuos colo;
Propenſam in omnes mentem ego afflictos gero.
Pars nulla vitæ debito officio vacat.
Fratres, parentes integra obſeruo fide;
Semperq; refero gratiam cunctis parem.
Sum chara ſemper omnibus quoquò feror;
Et quicquid vſquàm molior, cunctis placet.

OBEDIENTIA.

CLemens remiſſo pectore Obedientia,
Non ambio alta; ſorte contentor mea;
Quicquid poteſtas imperat, ſeruo libens.
Rectè puſillam ferre fortunam ſcio.
Appetere nolo magna. nam quiſquis benè
Latet, benè etiam viuit: in plano leuis
Eſt lapſus: vnquam paruiſſe haùd pœnitet.

INCOLVMITAS.

ACcedo membris integris Incolumitas.
Quodcunq; capiti crimen illatum eſt meo,
Virtute forti pellit integritas ſtatìm.
Namq; innocens haud hæret in culpa diù;
Non ſubita me mors pellit, aut fallax premit;
Vita at capillos candida ad canos manet.

FOELICITAS, *cum Corona.*

FœlicitatemquiſQ; me longæ viæ
Metam requirit: ſum laboris terminus;
virtutis almæ præmium, finis, comes.

Me præpotentes, ſplendidi & regno ambiunt,
Sanaq; quotquot mente ſunt; fruſtrà tamen.
Fortuna non me cæca ſublimem capit;
Sed ſola virtus, arduam ſcandens viam,
Ad hanc coronam tendit, & partam tenet.

POETA.

Iſta dicuntur pro Epilogo.

EX rebus iſtis hoc minutis ordine,
Quantus metatur fructus apparet ſatis.

Finis pomparum.

Hìc ſequuntur quædam themata, ex ipſis huius Tragediæ præcedentis viſceribus deriuata.

Thema primum. Cæcam philautian multarum calamitatum cauſam eſſe ex Creontis exemplo diſcimus.

Carmen Iambicum, Dicolon Diſtrophon.

NVllum ſecundis inſolens fœlicitas
Admittit in rebus modum.
Multos ſui in veſanum amorem compulit
Tumida poteſtas abripi.
Hìnc mentis aciem propriæ ſapientiæ
Inflatus excæcat ſtupor.
Recti ſtatìm diſcrimen ac iuſti exulat,
Exercet imperium impetus.
Quodcunq; præceps cæptat affectus, placet:
Libido dominatur furens.
Illâc voluntatis Tyrannis corruit,
Quà feruor effrænis rapit
Virtutis imperium ac honeſti ſoluitur;
Ipſa pietas mota eſt loco.
Remiſſa habena fertur in præceps equus,
Quôcunq; libertas iubet.
Præfracta mens, & duris in malis rigor
Hæc cuncta ſectatur comes:

Quem

,, Quem nulla flectit ratio, nec prudentia,
,, Nec turgidæ frangunt minæ.
,, Immò vsq; pertinax in incepto manet,
,, Nunquàm remittit, quod tenet.
,, Non vlla rigidum verba prudentûm, aut grauis
,, Authoritas senum mouet.
,, Vatum piorum temnitur sacrum decus,
,, Et clara cedit dignitas.
,, Quìn in supremum concita impietas Deum
,, Prorumpit in tetrum scelus.
,, Præterita crimen culpa prolectat nouum,
,, Nullusq; peccandi est modus.
,, Etenìm prioris finis infœlix mali
,, Peioris est sempèr gradus.
,, Tandèm seuerus criminum vindex Deus
,, Pœnas acerbas expetit.
,, At qui sapit, non quæ libent, sed quæ decent
,, Et recta sunt, amplectitur;
,, Proprijs nec ipse blandus ignoscet malis,
,, Aliena postponens suis;
,, Sed tetricus ipse mentis est censor suæ,
,, Decreta cosilio regens.
,, Quemcunq; carpit, arrogat nusquàm sibi,
,, Se noscere inprimis studens.
,, Non sentienti morbus est multùm grauis,
,, Vt qui remedium respuit.
,, Ferrum medentis vulnus obductum fugit;
,, Opem recusant, quæ latent.
,, Parère medico prima curandi est via:
,, Qui se optimè scit, optimus.
,, Ergò cauendum est, nè tui fallat te amor,
,, Nèc mentis elidat statum.
,, Expende quicquid feceris, si expers mali,
,, Si vis beatè viuere.
,,

Secundum Thema Quàm sit malum publico Magistratus edicto non parère, Antigonæ exemplum docet.

Carmen

Carmen Anapestitum Dimetrum.

MElius prorsum nihil inuenit
Legibus æquis Natura parens;
Pietas clemens, stabilisq; fides,
Virtusq; grauis nititur illis.
Constans populi normia regendi
Ipsa est vrbis vita quieta!
Qui magnificum gerit imperium,
Legum est seruus. non continget
Tramite recto hoc error eunti.
Quicquid statuit summa potestas,
Id pro lege est a subiecta
Plebe tenendum. Sitit exhausta
Riuulus vnda fonte obstructo.
Capite infecto membra soluta
Citò fatali tabe peribunt.
Spernere nulli licet impunè:
Nisi conuulsus simul in nihilum
Status effractæ concidat vrbis.
Niti in vetitum subdola honesti
Species magnos incitat animos;
Dum respiciunt mala priuata,
Publica regum iussa effringunt.
Propriæ mæror cladis acerbus
Omnem officij remouet curam.
Pessima virtus animosa sui
In perniciem facta atterit at:
Pugnat in vndas ire aduersas.
Rapidi cursum fluminis acrem
Obice admoto frustra coerces.
Nulla doloris vis priuati
Iustis meritò fasibus obstat.
His & amici ratio & fratrum
Gratia, summa & cura patentum
Cedere debet. Sontes pelagus
Grauat immensum, & Larua malorum,

,, Vetera incaſſum recidunt merita,
,, Animus chari gratus amici
,, Prauum exemplum læſus abhorret,
,, Atq; efficitur ferus ex fido
,, Hoſtis amico. Grauis eſt regis
,, Ira offenſi. flexile vimen
,, Onus immenſum non ſuſtentat,
,, Imò iniecto pondere ſidit.
,, Carcer, egeſtas, pædorq; domant;
,, Cladeſq; modum patitur nullum.
,, Aſpera fati vis funeſti
,, Vltima tandèm pæna ſequetur.
,, Fatuus ſtimulum qui ferit acrem,
,, Pede nequicquàm promouet icto.
,, Plaga authori nocet impoſita.
,, Res grata quies. Diſcere nimis eſt
,, Sapere accepto vulnere ſerum.
Ergò corpus florere diù;
Validum exoptas? capiti pare,
Longum fœlix gerat imperium,
Sic perpetuo benè procedunt
Omnia curſu.

Tertium Thema. Quæ corrigere nòn poſſumus, ea attentare nè velimus docet Iſmene, vitæ quietæ formam tradens.

Carmen Sapphicum.

,, SVmma ſi legem iubeat poteſtas
,, Impiam, vel ſi violet benignæ
,, Iura naturæ, minimè cuiuis
,, Frangere fas eſt.
,, Arduis ſeſe ſapiens dolebit
,, Rebus intrudi: ſtudet vt lateſcat
,, Grata libertas: benè qui latebat,
,, Is benè vixit.
,, Abſtinet magnis, animoq; paruam
,, Ferre fortunam benè diſcit æquo:

„ Vtitur paruis ſapiens, ſuaq́;
„ Pelle quieſcit.
„ Ponderi cedunt nimio libenter,
„ Quod pati molles nequeunt lacerti,
„ Nec ſinunt vires onus impotentes
„ Frangere durum.
„ Mobiles rerum dubijq́; caſus.
„ Quod ſtatu durat nihil eſt eodem.
„ Inuicem recta & mala cuncta certo
„ Ordine cedunt.
„ Quæ minor prauè ſtatuit poteſtas,
„ Maior aduentans eadem reuellit.
„ Ipſe quod cæptas malè, ſæpè præceps
„ Efficit ætas.
„ Quicquid excelſum eſt, dubia locatur
„ Sede. Nymboſo Borea ſuperbæ
„ Vappulant turres : feriunt niuoſos
„ Fulmina montes.
„ Vulnus euitat macilenta ceruix :
„ Seq́; res rectè modicæ coercent :
„ Turbidi paruæ rabies carinæ
„ Non nocet Auſtri.
„ Quem leuat culmen rota verſa in altum,
„ Nè ruat præceps pauet vſq́; : terra
„ Lapſus in plana leuis, & ſine vllo
„ Vulnere ſurgit.
„ Tutus angusta cibus vſq́; menſa
„ Carpitur : ceſpes viridis profundos
„ Prouocat ſomnos ; caſa pellit omnem
„ Parua timorem.
Quæ ſupra vires mala ſunt, relinquas ;
Semper expectes meliora ; temet
Interim frœna, & propria beatus
Sorte quieſce.

Amare simùl & sapere vix cuiquàm dari, interitus Hæmonis docet.

Choriambici Asclepiadei.

„ NEc flammæ rapidæ, nec Boreæ trucis
„ Vis tanta, aut validi fulminis, aut maris
„ Vasti : quanta, mali quando Cupidinis
„ Venas æstus edax occupat intimas,
„ Et torret cupidum flammea fax iecur.
„ Vt feruor iuuenis cor penetrauerit,
„ Artes ingenium labitur in malas ;
„ Iactatur variè, nec Cereris subit
„ Nec bacchi studium ; peruigiles trahit
„ Noctes ; cura animum solicita attenit ;
„ Absumptus decor est pristinus, & vigor ;
„ Incessus varius sæpè tremens labat ;
„ Recta a mente miser deseritur ; salus
„ Spreta est ; & rabies fœda cor occupat ;
„ Non flectit ratio, nec sapientia
„ Vt lambens solidas flamma trabes vorat,
„ Et paruum in cinerem robora concidunt :
„ Vt rauci validus turbinis impetus,
„ Quodcunq; obstiterit, funditùs abripit :
„ Sic crudelis Amor visceribus latens
„ Conquassat penitus rectum animi statum ;
„ Secum cuncta rapit ; consilium exulat
„ Sanum ; sese animus præcipitat sciens ;
„ Discedunt pietas, ius, decus, æquitas,
„ Virtus, sancta fides, & roseus pudor.
„ Mens quæ pessima sunt ferturin hæc libens,
„ Nec frœnos patitur, nec potest regi ;
„ Verum fata furens accelerat suæ,
„ Morti sæpè auidæ se ingerit obuiam.
Ergò cedat amor, si sapis, improbus,
Dum sanus poteris : nam lenis est Deus.
Tam vesana animus nè caleat face,
Sed primum prohibe strenuus impetum :
Ad laudem celebrem sic via sternitur.

FINIS.